

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32,-,
polletno Din 16,-, četrtletno Din 8,-, inozemstvo
Din 64,-

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5
Telefon interurban 113

Cena inseratom: cela stran Din 1400,-, pol strani Din 700,-, četrt strani Din 350,-. Mali oglasi beseda Din 1,-, stalnim popust

Boj nekrščanskemu, podpora dobremu časopisu!

Listi, ki jih izdajata in vzdržujeta samostalna demokratska in samostojna kmetijska stranka, so skozin skoz prešinjeni z nekrščanskim duhom. Svojega pravega duha človek dolgo zakrivati ne more. Lahko nekaj časa skriva svoje prave misli in svoja resnična čustva za hinavske besede in hlinjiva dejanja, trajno pa je to nemogoče. Če hinavec še toliko časa z uspehom igra svojo ulogo, pa vendar tudi njemu pride trenutek, ko mu krinka pade z obraza ter se on pokaže takšen, kakoršen je po svojem duhu in po svojem srcu.

Za krščanstvo gre, ne za klerikalizem.

Takšni so listi meščanske in kmetiske liberalne stranke v Sloveniji. Svoje krščansko ime bi vsaj na zunaj radi rešili s tem, da z zavijanjem oči zatrjujejo, da so kristjani. »Ni smo proti veri, marveč proti klerikalizmu«: tako hitijo zatrjevati pri vsaki priliki. Kakšni kristjani so to, če se pa ne zmenijo ne za božje, še manj pa za cerkvene postave? Kakšni kristjani so tisti, ki kvarijo mladino ter jo z opisovanjem greha zapeljujejo v greh in v razuzdanost? Kakšni kristjani so tisti, ki nočejo biti pokorni sinovi Kristusove cerkve? Kakšni kristjani so oni, ki nočejo poslušati ne papeža ne škofa ne duhovnikov, marveč jim nasprotujejo ter jih sramotijo? Kakšni kristjani so tisti, ki pobijajo vsako, tudi najmanjšo pravico cerkve do šole in branijo posvetno šolo, v kateri je mladina izdana na milost in nemilost liberalnemu, svobodomiselnemu učiteljstvu?

Kolikor vprašanj, toliko obsodb teh listov, obsodb tistega duha, ki ga ti listi širijo in ga čitatelji sprejemajo v sebe. Ta duh je nekrščanski. Ako ti časniki in stranke, ki stojijo za njimi, to imenujejo protiklerikalizem, s tem samo dokazujejo, da je klerikalizem pravo krščanstvo, dosledno izvajano po vseh svojih pravicah in dolžnostih v vseh panogah javnega življenja.

Protikrščansko pisanje »Kmetskega lista«.

Kako bi »Kmetski list« vkljub vsej svoji drznosti se smel imenovati krščanski list, ko pa za trpljenje katočanov v Mehiki nima ni trohice so-

čustvovanja, marveč imenuje vsa poročila o preganjanju cerkve v Mehiki otroče bajke in izmišljotine? Angleški svetovni list »Daily Express« priobčuje z veliko stvarnostjo in nepristranostjo grozovitosti v Mehiki, za glasilo liberalnih kmetov pa so vse te grozovitosti samo otroče bajke in izmišljotine! In še dalje gre »Kmetski list« v svoji protiklerikalni = protikrščanski pisavi. Za te grozovitosti dela odgovorne ne mehiškega nasilnika Callesa z njegovi brezverskimi liberalnimi in socialističnimi pajdaši, marveč katoliške duhovnike, ki jih psuje kot »žegnane pijavke in kobilice«. Ako se spričo takega pisanja ne odprejo oči poslednjemu kmetskemu človeku, ki je v Sloveniji še veroval političnim lažem in obljudbam nekdanje samostojne kmetske stranke, je to žalosten dokaz za staro resnico, da bralec nekrščanskih listov postane slep in gluhan top za vse to, kar je krščansko in kar so najnujnješje dolžnosti krščanskega človeka.

»Jutro« — drzno do bogoskrunstva.

Da so vsi liberalni listi v Sloveniji zgubili vsak smisel za krščanstvo in vsako spoštovanje njegovih največjih svetinj, dokazuje tudi pisava samostalno-demokratskega »Jutra« — sedaj ob enem glavnega glasila slovenskih Radičevcev. »Jutro« je objavilo dne 6. julija nesramno-surovo sliko dr. Korošca kot zunanjega ministra, oblitega s krvjo. Tej podobi je pridal nekaj, nad čimer mora bolno zadrhteti vsako količkaj krščansko čuteče srce: Kristusovo glavo, ovenčano s trnjevim vencem. Kdo bi si mogel misliti večje bogoskrunstvo nego je ono, ki si drzne presveto podobo trpečega Zveličarja vlačiti v politične borbe ter jo ponižati kot sredstvo brezvestnih političnih nakan demokratov in Radičevcev?!

Bogokletno sliko iz »Jutra« je tudi prinesla samostalno-demokratska »Domovina«, list, ki si je dovolil že dovolj bogokletja. Kako se še morejo temu listu odpreti vrata samo ene krščanske slovenske hiše?!

Obsodba in kazen.

Ti pojavi na časopisnem polju meščanskega in kmetskega liberalizma dokazujejo, da je mera polna: mera pregh pri teh strankah in mera po-

trpežljivosti pri našem katoliškem ljudstvu. Tako ne sme več dalje! Temu nekrščanskemu ravnjanju: lagaju, zavijaju, hujskaju, psovaju, sramotenu, divjanju, se mora napraviti konec, ako hočemo, da nam ne zdvijojo ljudje, zlasti še mladina. Nekrščansko časopisje je največja nevarnost za obstoj in razvoj našega ljudstva.

Odbora mariborske in ljubljanske oblastne skupščine sta s svojo ostro obsodbo »Jutra« storila dobro in potrebno delo v obrambo poštenosti in kulture med našim ljudstvom. Poklicana in pristojna organa slovenske ljudske samouprave sta izrekla nad »Jutrom« in sorodnimi listi obsodbo, kazen pa mora izvršiti ljudstvo samo. Dvigni se torej, slovenski kmet, ter vrzi iz svoje hiše »Kmetski list« ali »Domovino«, ki delata sramoto tvoji kršč. hiši! Dvigni se, slovenski razumnik, uradnik, učitelj, trgovec in obrtnik ter daj za vedno slovo listom, kakor sta »Jutro« in »Slovenski narod«, ki omadežujeta slovensko ime! V vsako pošteno slovensko hišo krščanski časnik!

Opomin papeža Pija XI.

Velika napaka sedanjega časa, to je, kristjanov, ki v sedanjem času živijo, je, da ne vodijo dovolj računa o velikem pomenu krščanskega časopisa ter o največji škodljivosti in pogubnosti slabih listov in časnikov. Zato pa vrhovni poglavar katoliške cerkve, rimski papež, ne zamudi nobene prilike, da ne bi katoliških vernikov opozoril na to. Sedanji sv. Oče Pij XI. je meseca marca 1928 pri sprejemu odposlanstva katoliške mladine v Italiji o pomenu časopisja in o naših nalogah napram njemu rekel tole: »Časopisje je v sedanjih dneh ena največjih sil, ker more biti ali najusodnejša ali najdobrodelenjsa moč v življenju sveta in celo tudi cerkve. Bila je sveta misel vaših voditeljev, da so vas o tem podučili. Nikdar ne bote mogli preveč storiti za dobre časnike. In če bi tudi ne storili nič drugega, kakor da dobре časnike in liste delite, bi že to bilo sveto delo.« Katoliški slovenski mladeniči in slovenske mladenke! Vi ste podučeni o tem, storite torej svojo dolžnost! Na vas je naložen glavni del dolžnosti, ki se ji pravi: Borba zoper nekrščansko časopisje! Delo za dobre liste in časnike!

POLITICI RAZGOVORI

»Prisegli smo«, je začel gospodar svoje poročilo o Žalcu in taboru, ki se je vršil preteklo nedeljo. »Prisegli smo in držali bomo: Sveta vera nam je luč in materin jezik nam je ključ do naše narodne omike! Prisegli smo, da iztrebimo iz svoje sredine »Jutro«, »Domovino« in »Kmetijski list« do zadnjega izvoda. Prisegli smo, da gremo od moža do moža, od hiše do hiše, kljub delu, ki ga imamo, pa povemo: Boga in duhovnika ni nihče še tako sramotil, kakor je to storil liberalen tisk te dni, ko je smešil Kristusovo trpljenje in delo našega voditelja dr. Korošca. Prisegli smo in to drži!«

Dvignili so se vsi navzoči, ki niso bili v Žalcu in so izjavili: »Tudi mi prisegamo danes z vami! Mera je polna! Dovolj je bilo tega sramotejna! Ni nas in našega voditelja sramotil Srb in ne Hrvat, sramoti in blati ga slovenski liberalni tisk! Prisegamo tudi mi, da bomo iztrebili te liste vse do zadnjega! Tako ali tako! Bomo!«

Nato se je razvil daljši razgovor o tem, kako bodo to naredili. Po končanem razgovoru o tem predmetu je pa načel znanec poseben razgovor: »Ali pod Zagreb ali pod Beograd!«

»Kam greste raje«, je vprašal svoje znance. »Ali pod Zagreb ali pa pod Beograd? Srb nas hoče pod Beograd in Hrvat nas hoče pod Zagreb! Kam torej?«

»Hrvat nas hoče pod Zagreb«, so začeli izpraševati možje. »Torej naši demokrati in radičevci nas hočejo uslužiti Zagrebu?«

»Da«, je dejal gospodar, »to je ravno ona nesramnost teh ljudi, da vpijejo po svobodi, pa nam pripravljajo sužnost! Pod Hrvate nas hočejo spraviti! Slovenci smo jim ničla, smo jim le hribovski Hrvati in nas hočejo odirati še bolj kot nas je Beograd! — Imamo že nekaj skupnih ustanov. Recimo za delavstvo. V Zagrebu je sedež osrednjih uradov. Milijone plačujemo v Zagreb. Ali mislite, da nam kaj vračajo? Slabši so kot Srbi v tem oziru!«

»Tega pa že ne«, so ugovarjali vsi po vrsti. »Kdo pa je najbolj inteligenčen narod v državi? Ali ne mi Slovenci? Pa da bi ravno mi morali biti pokorni drugim?«

»Ne, možje«, je dejal gospodar, »mi tega nočemo! Priznamo Srbu svobodo in jo priznamo Hrvatom, zahtevamo pa jo tudi za sebe! In to proti Radičevim načrtom. Zato mi kličemo: Slovenijo — Slovencem! Ne Srbom in ne Hrvatom, ampak Slovencem! Svobodo hočemo! Na Slovenskem hočemo biti Slovenci gospodarji!«

Zupan je vstal in je rekel: »Možje, ali naj nas res teden za tednom pozivajo, da očistimo svoje občine najgršega blata, nesramnih listov, ki blati naš narod in našega voditelja, pa tudi nas same! Dovolj je tega!

Prisega, položena v Žalcu, veže nas vse! Vsi na delo! Oni, ki so nas svoj čas prodali s centralistično ustavo Beogradu, nas ne smejo sedaj preslepit in usužniti Zagrebu! Zato ven iz naše občine s temi časopisi! Kar smo preje sklenili, bomo izvršili, kar smo prisegli, bomo držali!«

Možje so vstali in si podali roke. Bomo! Pri Bogu, bomo!«

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

General Hadžič sestavlja vlado.

Kralj gre do skrajnosti in hoče ustreči Hrvatom, kar je le mogoče. Zato je na njihovo svoječasno zahtevo, da naj sestavi vlado general, da bodo tako vlado podpirali, res naročil generalu Hadžiču, da sestavi vlado.

Pribičevič zoper neutralno vlado!

General Hadžič je poklical k sebi voditelje posameznih strank, če bi podpirale njegovo vlado. Naša stranka je izjavila, da bo to odločila šele potem, ko bo videla, kakšne načrte bo imela vlada. Pribičevič pa je bil v razgovoru s Hadžičem zoper tako vlado. Najpreje so jo zahtevali, zdaj je nočeo! To postopanje Pribičeviča je zelo čudno vplivalo na politične kroge in je tudi dvor razočaralo.

Težave s sestavljanjem vlade. General Hadžič si je celi teden prizadel, kako bi bolje sestavil vlado. Hotel jo je sestaviti iz samih strokovnjakov. Tudi Slovenci bi bili v njej. So pa imenovali celo vrsto ljudi, takoj da ni bilo misliti, da se to resno smatra.

Napad na vodjo policije v Beogradu. V pisarno vodje policije Laziča je vstopil v petek mlad človek in izročil Laziču neke spise. Ko je ta spise pregledoval, ga je tujec obstrilil v glavo. Nato pa je pomeril še nase, vstrelil trikrat v sebe in oba sta obležala v pisarni. Dr. Korošec je takoj po napadu prihitel v pisarno. Oba ranjenca so prepeljali v bolnico. Lazič ni nevarno ranjen, dočim pa se je napadalec hudo ranil in bo težko ozdravel. V njegovem klobuku so našli zašito pismo, v katerem ga nekdo poziva, da naj ta napad izvrši in potem sebe ustrelji. Če pa se ne bode ustrelili, da ga bo dotični počakal in ga bo sam ustrelil. Napadalec je makedonski razbojnik. Gre za maščevanje za uboj generala makedonskih upornikov, Protogerova.

V DRUGIH DRŽAVAH.

General Protogerov ubit. V Sofiji, glavnem mestu Bolgarske, se je zgodil zločin, ki je velikega političnega pomena za Balkan. Na ulici ob dveh ponoči je bil ustreljen general Protogerov, vodja onih, ki so hoteli Makedonijo odtrgati od naše države. Ker je bil Protogerov v prepiru z nekaterimi svojimi ljudmi, se sumi, da so ga ti njegovi osebni sovražniki umorili. Prav zlobna pa je notica, da je bil umor naročen iz Jugoslavije. Tudi napad na Laziča, ki je s tem v

zvezi, je zadel na napačen naslov. Če bode pa sedaj v Macedoniji večji mir, se ne ve. Najnovejša sumnja pa kaže na Italijo, kateri se Protogerov ni hotel podati za hlapca in je stal na stališču, da je Macedonia macedonska in ne italijanska.

Sovraštvo Italiji proglašajo vse one države, ki so zaradi Nobilejevega poleta na severni tečaj izgubile svoje najboljše može. Italija je hotela ta polet samo za reklamo za fašizem, zdaj pa je doživel polom, kakor že zlepa ne.

Italija je škodoželjna naši državi in upa, da bo iz opora v notranji politiki tudi zase kaj izbila. Toda ta škodoželjnost ji bo že minila!

Venizelos — gospodar Grške. Znova se je pojavil Venizelos na Grškem in zopet je gospodar položaja. Kdo ve, če bo imel dovolj močno roko. Sovražnikov ima dosti!

Trgovska pogodba med Jugoslavijo in Avstrijo je bil predmet razgovora v avstrijski skupščini. Avstrijci so zopet znali zaščititi svoje kmetijstvo. Nikakor pa se ne more reči, da je ta zaščita za malega kmeta v Avstriji dobra. Dejansko je zaščiten le veleposestnik. Delavstvo je s tem nezadovoljno. Jugoslavija, ki razmeroma precej posebno goveje živine v Avstrijo izvaža, bo s tem prizadeta. V celoti bo pa ostala pogodba približno v isti obliki kot dosedaj.

Mir na Kitajskem. Štirje vodilni generali so se zmenili, da ponehajo z domačo vojsko in pošljejo tujim državam obvestilo, da se jim v kitajske zadeve ni treba prav nič vmešavati! Posebno je ta nastop naperjen proti Japonski, ki je že mislila, da je gospodarica Kitajske. Saj je prav, da je mir!

Za svetovni mir delo napreduje! Vedno več držav se priglaša za Kelloggov predlog, da tudi narodi in države svoje spore urede pred sodiščem, kakor morata to storiti dva človeka, ki sta v sporu. Prav pa bi bilo, da bi se države ne le izjavile za ta načrt, ampak da bi ga tudi uresničile in se nehale oboroževati!

ZANEDELJO

Clovek in denar.

Denar je, ki hoče nekako obvladati vse današnje življenje. Kdor ga ima v izobilju, velja za srečnega, kdor ga nima, se čuti zapostavljenega, denar je, ki ga tako željno išče toliko človeških src. Kristus pa zavzema napram denarju, premoženju drugačno stališče. Proglasil je: »Blagor ubogim v duhu«, nad bogatini pa je izrekel svoj »gorje«. Radi teh besed današnji denarja tako pohlepni svet odklanja Kristusovo vero, češ, da je tuja vsakdanjemu življenju, da se žnjo ne da živeti, ker obsoja in prepoveduje denar in premoženje.

Seveda tudi ta očitek proti Kristusovi veri ne drži. Res da je Kristus izrekel nad premoženjem svojo obsodo, a ta obsoda velja prvič one-

mu premoženju, ki je bilo pridobljeno na nepravi način. Pred 450 leti je prinesel nek Indijec v Benetke dijamant, ki so ga cenili na 14 milijonov Din radi modre barve, v kateri se je lesketal. Pa je bilo nekaj posebnega s tem dijamantom. Vsakemu svojemu lastniku je prinesel nesrečo. Prvi je umrl na kugi, zadnji pa se je z usodnim dijamantom vred potopil dne 16. aprila 1912 na velikem parniku »Titanic«. Tako usodno utegne postati za človeka sploh vsako premoženje. Ko človek začne preveč hlepiti po premoženju, ko se ga začne preveč oklepati, začne postajati nesrečna njegova duša, začne postajati kakor zastrupljena, postaja neznačajna, skvarjena, dokler nazadnje čisto ne propade, propade za večno. Sv. apostol Pavel pravi: »Kateri hočejo postati bogati, se zapletejo v zanjke satanove in vržejo dobro vest od sebe.« Kakor iz življenja so te besedel Kolikokrat postane človek radi denarja nepošten, nekrščanski pri svojem delu, pri svoji obrti, pri svojih kupčijah, pri vsakem svojem koraku. Kako ljudje ravno radi denarja prestopajo vse božje zapovedi od prve do desete! To je potem ona lakamnost, ona pohlepnot po denaru, ki jo sv. pismo čisto po pravici imenuje malikovalstvo, ker se radi denarja človek ne zmeni več za Boga in njegove zapovedi, temveč napravi denar za svojega malika, za svojega boga. To je potem oni denar, ono premoženje, nad katerim je Kristus izrekel svoj »gorje«. In ga je izrekel po pravici! Saj se človek, ki je svoj denar dobil na tak način, ne more zveličati. Če Kristus pravi, da ni rešitve, dokler človek ne poplača zadnjega vinarja, kako naj se zveliča človek, ki ima na svoji vesti krivične tisoče, dokler vsega ne popravi. Zato pa je lahko rekel Kristus, da lažje pojde kamela skozi šivankino uho, kakor pa bogatin skozi nebeška vrata. Velja o takem premoženju Kristusovo »gorje« tudi zato, ker tako premoženje nima obstanka. Tako je zapretil takemu krivičnemu premoženju Bog že v stari zavezi in pregovor tudi pravi, da krivično premoženie redkokedaj pride do tretjega dečja. Življenje, ki je napravilo ta pregovor, izpričuje skoro vsak dan njegovo resničnost.

Obsoja Kristus drugič ono premoženje, ki ga človek rabi na nepravi način. Nek nemški mladinski list je pred kratkim priobčil dvoje poročil s pripombo »brez razlage«. Prvo poročilo se glasi: »List »Uha«, ki izhaja v 100.000 izvodih, je razpisal vprašanje, kaka sredstva rabijo ženske za svojo lepoto. Prišlo je na to vprašanje vse polno odgovorov. Ena pravi: »Jaz rabim za lase surova jajca, za čelo in obraz oljčno olje. Druga piše: Jaz si namažem obraz na taniko z beljakovino, katero mi moj mož posuši s pahljačo. Nato pride še ena plast beljakovine, ki si jo izmijem s svežo smetano in oljem. In tako podobno se glasijo ti odgovori naprej.« Drugo poročilo pa je: »V hiši Kraljevičeva ulica št. 8 so našli včeraj za-

strupljeno s plinom 37letnega trgovskega nastavljenca H. B., njegovo 34letno ženo in 15letno hčerko. Kakor je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil H. B., so vsi trije šli v smrt sporazumno radi velike bede, v kateri so zadnji čas živel.« Kaj ne, pretresljiva slika človeške otopelosti in neusmiljenosti. Žalibog, da se ta slika danes tolkokrat ponavlja. Na eni strani se razsipa denar za nespamet, se rabi za strast, razuzdanost, za nezmernost, da se od nje kvari in uničuje človeško zdravje, na drugi strani pa je revščina, da od nje ljudje hirajo in umirajo. To vporabo premoženja je Kristus obsodil in tudi označil njeno usodo, ko je povedal priliko o bogatinu, ki se je oblačil v škrlat in tančico ter se je vsak dan imenitno gostil, in o ubogem Lazarju, ki je ležal pred bogatinovimi vratimi, pa še drobtin od njegove mize nidiobil in je na koncu pristavil: »Pridogilo se je, da je bogatin umrl in bil pokopan v ognjeno morje.« Kakor je Kristus obsodil one, ki denar, premoženje razsipavajo za greh in strast in črezmerno uživanje, tako je pa še tudi obsodil one, ki so zaljubljeni v svoj denar, ki imajo denar samo za to, da se nad njim veselijo, da se žnjim bahajo in ponašajo. Povedal je priliko o možu, ki mu je polje bogato obrodilo, pa si je napravil nove velike žitnice in se je veselil svojega bogastva, pa se mu reče: »Neumnež, še to noč bodo tirjali twojo dušo od tebe, in čigavo bo, kar si si pripravil?« Da, to je obsodil Kristus. Po Kristusovi volji naj bi, kakor vse drugo na svetu, bil tudi denar tisti, ki naj bi nam bil pripomoček za srečno zveličanje. Zato govoriti Kristus, da naj si s krivičnim mamonom pridobimo prijateljev, ki nas vzamejo v večno prebivališče. Da, prav pridobljeno in prav rabljeno premoženje naj bi nam bilo ključ do nebeških vrat.

Vzgledno! Na Francoskem, kjer se je posebno kmečko in delavsko ljudstvo odtujilo Cerkvi in veri in kjer duhovniki ne morejo dobiti pristopa v delavske vrste, so se organizirali delavci sami, da svoje zapeljane tovariše zopet pridobijo za Kristusa. Pretečeni mesec so imeli ti novodobni apostoli v nekem pariškem predmestju svoje letno zborovanje. Bilo je na tem zborovanju 1200 mladih delavcev, ki opravljajo med svojimi tovariši to plemenito delo.

Evhariistično življenje na Poljskem. Od 15. do 18. junija t. l. so imeli v Lvovu velik evhariistični kongres, ki je potekel zelo sijajno. Udeležili so se ga kardinal Hlond, dva nadškofa in osem škofov ter ogromne množice ljudstva. Tekom letošnjega leta mislijo obhajati taka zborovanja po vsem Poljskem, da bi se verniki tem bolj oklenili Kristusa, ki v najsvetješem zakramantu živi med nami.

Prestopi v katoliško Cerkev. Škof v Vilni je pred kratkim sprejel v katoliško Cerkev precej znatno število pravoslavnih duhovnikov. Eden od njih, o. Paznik, je prestupil v katol.

Cerkev s celo svojo župnijo. To je v škofiji Vilna že deseti slučaj, da se je vrnila v Cerkev cela župnija. — V Rimu pa je bil sprejet v kat. Cerkev mlad Japonec, dijak v zavodu svete Cecilije. Pri sprejemu prvega japonskega škofa Hayasakija je bil še pogan, pa je vendar sodeloval pri petju in je tako lepo pel Ave Maria, da je kardinal Bossum rekel: »Kdor zna tako lepo peti Mariji v čast, mora postati katoličan.« To se je sedaj po enem letu zgodilo. Papež sam je sprejel mladega Japonca v razgovor in mu podelil krasen rožnivenec.

Trgovinska pogodba z Avstrijo.

Z avstrijsko republiko je naša država sklenila trgovinsko pogodbo 1. 1925. V naslednjih dveh letih je Avstrija s posebnimi zakoni sklenila avtonomni carinski tarif, kojega glavni značaj je ta, da zaščituje avstrijsko poljedelstvo, da torej povišuje uvozno carino na poljedelske pridelke, na živilo, meso, žito itd. Ko se je letos morala obnoviti trgovinska pogodba naše države z Avstrijo, je avstrijska država zahtevala, da mora nova pogodba vpoštevati novi avstrijski carinski tarif iz leta 1926 in 1. 1927. Pogajanja o tej stvari so bila težka in dolgotrajna. Počela so že v novembra lanskega leta, pa ni moglo priti do sporazuma. Zastopniki naše države so zahtevali, da se uvozne carine na poljedelske produkte ne smejo povišati, zastopniki Avstrije pa so zahtevali uveljavljenje z avstrijskimi zakoni povišanih uvoznih carin. V juniju letošnjega leta so se ta pogajanja nadaljevala. Prišlo je do sporazuma in dne 9. julija je bila podpisana revidirana trgovinska pogodba med zastopniki Jugoslavije in Avstrije.

Carinske postavke.

V naslednjem objavljam najvažnejše postavke nove pogodbe in sicer v zlatih kronah — v oklepajih so carinske postavke prejšnje pogodbe —: pšenica, rž, oves 2 (—); moka 5; klavna živila 8.50, 10 (5); plemenska 50 (—); mlada živila 35 (—); mesne svinje, žive 18 (9); mrzlokrvni konji 130, 75 (60, 30); mast in slanina 10 (3.80); goveje meso, sveže 23 (12); prasičje meso v kosih 30 (12); ostalo svinjsko meso razen zaklanih mastnih svinj 26 (12); pripravljeno meso 45.50 (20); klobase brez salam po vrednosti 34, 74.50, 94.50 (20).

Avstrija je pristala na sledeča povišanja naših uvoznih carin: rastlinska mast 49 (29), ogljikova kislina tekoča 12.50 (10), zavojni papir 14 (10), tiskovni papir satiniran 17 (16), žica neobdelana nad 0.5 mm 12.50—14.50 (12), osi 27 (25), kladiva 25, 35 (19, 30), lopate, grablje in motike 27, 32 (29, 30), vijaki 50, 70 (28), žičniki neobdelani 23 (19, 39), okovice iz železa 40, 50 (35, 45), ključavnice 52 (46), blagajne nad 100 kg 52 (45, 40), izdelki iz kovnega železa 22 do 56 (17—40), tiskarske črke 50 (40), niklasti

izdelki 330 (250, 300), pločevina in žica iz bakra in mesinga 27 do 42 (23—35), bakreni in mesingasti izdelki 220 (200), namizno orodje posrebreno 600 (500), elektroštevci 200 (150).

Nenavadna povzduha kmetijstva v Avstriji.

Ta nova pogodba, ki je pravzaprav dodatni dogovor k pogodbi iz l. 1925, je nepreklicna do 30. junija 1931, in se potem more odpovedati trimesečno. O pogodbi in o razmerah, v katerih je bila sklenjena, treba pomniti sledeče: Četudi je v Avstriji industrija bogato razvita, vendar je vla- da uvidela, da bo država le tedaj na- predovala, če se dvigne kmetijstvo do kar največjega razvoja. Kdor opazuje današnje stanje kmetijstva v Avstriji, se mora čuditi, koliko pre- more sistematično delo v gospodar- stvu. Če hočemo trgovsko pogodbo z drugo državo prav pojmovati, moramo poznati njene gospodarske raz- mere, kajti vsaka trgovska pogodba med dvema državama je produkt in izraz gospodarskih razmer. Nekaj drugega je pogajati se z državo, ki nujno potrebuje gotovih uvoznih predmetov od svojega pogodnika, o- ziroma, ki nima možnosti prodaje svojih gotovih prebitkov drugod, kot v zemlji drugega pogodnika, in ne- kaj drugega zopet pogajati se z državo, ki se hoče v enem in drugem oziru osvoboditi odvisnosti druge po- godbene stranke. In Avstrija je da- nes država, ki si je umela z dosled- nim izvajanjem dobro premišljenega delovnega programa postaviti kme- tijsko gospodarstvo na višino, ki bi se morda še pred 10 leti zdela nemog- ca. Avstrija je žrtvovala ogromne milijone za povzduha kmetijske pro- dukcije.

Te stotine milijonov je uporabila z velikim uspehom. Avstrijska vlada si je nadela nalož za ceno vsake žrtve dvigniti kmetijsko proizvodnjo ravno v tistih pridelkih, v katerih je bila država najbolj pasivna. To svojo nalož je izpolnila v toliki meri, da je Avstrija že v mnogih teh pred- metov aktivna, v drugih pa njena pasivnost stalno pada. Tako so n. pr. Avstriji ne sicer v pšenici, pač pa v rži že popolnoma sami preskrbljeni. Kar se tiče sladkorja, je njegov pri- delek v Avstriji čudno napredoval. Dočim je leta 1919 bilo mogoče ko- maj 5% domače potrebščine sladkorja kriti iz domače produkcije, je bilo to v preteklem letu mogoče že s 65%. Krompirja se je bilo leta 1919 v Av- striji pridelalo 5 milijonov meterskih stotov, leta 1927 pa že 26.5 milijonov meterskih stotov, tako da se je mo- gel krompir že iz Avstrije izvajati. Mleka se v Avstrijo nič ne uvaža, ker ga proizvaja sama dovolj. V kratkem času bo Avstrija mogla izvajati mlečne izdelke, nadalje krompir, rž in oves.

Dobre strani nove pogodbe.

Ako preudarimo to gospodarsko stanje Avstrije, moramo priznati, da se je v teku desetletja povzpelno ne- pričakovano visoko. To stanje pa

moramo poznati, ako hočemo objek- tivno presojati revizijo naše trgovin- ske pogodbe z Avstrijo, ki se je ravnokar izvršila, sta jo obe državi po svojih predstavnikih podpisali in jo imate še predložiti parlamentom v odobritev. Avstrijski parlament je to pogodbo že sprejel na svoji seji dne 13. julija.

Da mora Avstrija pri danih raz- merah ščititi v trgovinskih pogod- bah z drugimi državami kmetijstvo, za katerega povzduha je žrtvovala na stotine milijonov, je jasno. Ta zaščita kmetijskih interesov pa je bila za Avstrijo tem lažja, čim se je mogla v mnogih slučajih odreči pripuščanju njenih industrijskih predmetov po ugodnih carinskih postavkah na naše tržišče.

Naloga jugoslovanskega zastopstva ni bila lahka, vendar je isto rešilo po svoji najboljši vesti, dasi je moralo v marsičem popustiti pod težo danih razmer. Ako vzamemo trgovsko pogodbo kot trgovski posel, potem moramo priznati, da se celokupna predvidna trgovska bilanca vsled te pogodbe ne bo poslabšala. V več točkah je pridobilo s pogodbo kme- tijstvo, industrija pa je v posamez- nih slučajih toliko pridobila, da bo naravnost onemogočen tuj uvoz.

Za nas je vsekako važna panoga v kmetijstvu živinoreja. V Avstrijo iz- važa osobito Slovenija težke vole in mesnate prašiče. Po novi pogodbi bo znašala carina od pitanih volov nad 500 kg teže 8.50 K od 100 kg in 10 K od volov izpod 500 kg žive teže. Ker pa izvaja Slovenija le vole nad 500 kg, je izpadlo razlikovanje vsekako njej v prid in v škodo južnim kra- jem, ki izvaja lažjo živino. Važna pridobitev je za Slovenijo tudi to, da se carina na teleta ne zviša, dasi so zahtevali avstrijski agrarni krogovi vsaj 50%no povišanje uvozne carine. Skrb, da se v Avstriji povzdiže domača svinjereja, je že pri prvi pogodbi dala prednost težkim svinjam in oteževala uvoz mesnih svinj. Ta raz- lika je tem vidnejša v sedanji po- godbi, ki dopušča za svinje nad 110 kg carine prost uvoz, a za uvoz laž- jih določa uvozno carino 18 K od 100 kg. Prizadevanje našega zastopstva, da zboljša to razliko, je bilo brezus- pešno. Vprašanje ocarinjenih lahkih mesnih svinj bo končno rešeno s trgovsko pogodbo med Avstrijo in Polj- sko, ki je glavni uvoznik mesnih svinj, katerih postavi nad 10.000 na dunajski trg, dočim so naši izvozni- ki zalagali zlasti Koroško in Tirol- sko. Ako se Poljski posreči izposlo- vati znižanje carine na mesne svinje — ki so njen glavni izvozni predmet — bodo tega znižanja deležni i naši izvozniki. Carina na žrebata bo zna- šala po novi pogodbi od mrzlokrvnih pasem 75 K po komadu. Tudi te po- stavke ni bilo mogoče znižati že iz razloga ne, da ima Nemčija pogoje- no z Avstrijo za uvoz na nemško ozemlje 140 mark od komada in je Avstrija v veliki meri doslej uvažala žrebce kot posrednik.

Za sadjarstvo je važno, da se je za jesenski čas, ko še ne prihaja kali-

fornijsko sadje na avstrijski trg, — sprejelo v pogodbo olajšavo za cari- njenje jabolk v zabojih in sodih nad 50 kg težine in se določila carina 3.5 K za 100 kg, dočim se carinijo jabol- ka v manjših opremah po 5 K, prosto nasuta v vagon pa po 1 K; od hrušk se plača carina 2 K, slike in češljje pa se uvažajo v svežem sta- nju brez carine. Ker je Dunaj dober odjemalec za sadje in se dosegajo primeroma dobre cene zanj, te carin- ske postavke ne bodo ovirale našega izvoza.

Bučno olje se bode odslej izvajalo v Avstrijo brez carine, dokler bo pu- stila tudi naša država prost izvoz bučnih pešk. Ta določba je vsekako važna za kmete, ker bodo mogli do- seči za bučne peške boljše cene.

Kar se tiče industrijskih izdelkov, je stalo jugoslovansko zastopstvo na stališču zaščite domačih podjetij. Ca- rina na železo in železne izdelke je ostala bistveno nespremenjena. Ka- kor je znano, je zlasti v vijakih za les avstrijska industrija pri nas pro- дажala svoje izdelke v Jugoslavijo mnogo cenejše, kakor pa je oddaja- la iste doma s prozornim namenom, da uniči najprej naša podjetja, pot- tem pa narekuje nemoteno visoke cene. Radi zaščite naše industrije bo znašala po sedanji pogodbi carina na vijake nad 7 mm 30 Din, do 7 mm pa 70 Din.

Prav tako bo pogodba obvarovala papirno industrijo za one vrste, ki jih v dovoljni meri proizvaja.

NOVICE

ZLATOMAŠNIK MILOŠ ŠMID V SOLČAVI.

Edini letošnji zlatomašnik lavant- škofije je g. kn.-šk. duh. svetnik M. Šmid, posebno turistom znani žup- nik v Solčavi. Avgusta letošnjega le- ta stopi v 80. leto svojega življenja, pa je še vedno močen in zdrav, dela korajno in živahno zasleduje cerk- venne dogodke in slovanski razvoj. Kjerkoli je služboval, se je prikupil, še posebe pa so ga vzljubili njegovi sedanji župljani solčavskih planin, med katerimi pastiruje že 36. leto, in to je od septembra leta 1892 naprej. Pod njegovim vodstvom so si krasno uredili pokopališče in cerkev ter si postavili za te kraje dokaj lepo in prostorno šolsko poslopje. Po njego- vemu prizadevanju se je odprla divna Logarska dolina in z njo tudi pohod na Ojstrico in druge naše velikane, ter prehod na kranjsko plat tudi šir- nemu svetu z napravo nove lepe bele ceste, ki je posebe poleti polna hri- bolazcev, vozov in avtomobilov. Bog mu je dal dočakati veselje, kakor ga Solčava že od leta 1830 ni več obha- jala: primicijo domačina salezijanca g. Antona Klemenšek, ki se bode na najslovesnejši način obhajala v nedeljo, dne 22. t. m. Toda ta posebno tukaj tako redka slovesnost bo pa le priprava na še redkejšo proslavo, kot je naš kraj še sploh nikoli ni doživel,

na zlato sveto mašo, ki jo bo obhajal naš otroško ljubljeni župnik in zlato mašnik Miloš Šmid v torek dne 24. julija. Cela župnija je na nogah, da se ta dan posebno postavi in svojemu dušnemu pastirju skaže ljubezen in hvaležnost, pričakuje pa tudi izredno lepo število duhovnih sobratov njegovih in drugih častilcev, da se te izredne proslave z nami veselijo!

Tem besedam hvaležnih župljanov in prijateljev g. zlatomašnika se pridruži tudi uredništvo »Slovenskega Gospodarja« z iskreno čestitko k redki slovesnosti in odkrito željo, naj nam zvestega naročnika in sotrudnika, starega borca za naše krščanske in narodne pravice ter modrega voditelja solčavskih rojakov ljubi Bog ohrani zdravega in čvrstega še mnogo let!

Zakrament sv. birme se deli v novocerkovski dekaniji letos od 22. do 29. julija. V Vojniku bo dne 22. t. m. Prevzvišeni nadpastir dr. A. Karlin se pripelje k nam že v soboto, dne 21. julija, popoldne. Skrbimo vsak po svojih ločeh, da bo sprejem ljubljenega nadpastirja nad vse slovesen in prijazen. Ob državnih cesti Celje—Vojnik naj postavi vsaka vas če mogče več slavolokov.

Kako »Jutro« laže. Da je liberalec lažnjivec, to je splošno znano. Lagati, klevetati, to še najbolj zna. Pričevanje dati resnici, tega pa ne zna. »Jutro« je glavno glasilo lažnjivcev v Sloveniji. Živi samo od laži in obrekovanja. Če si drugače pomagati ne zna, pa se na debelo zlaže. Nedeljski ljudski tabor v Žalcu je bil po udeležbi in po poteku nadvse veličasten. To liberalni gospodi ne gre v račun. Zato se trudi v »Jutru« z lažjo število udeležencev znižati. Mesto 10.000 udeležencev, kolikor jih je bilo v resnici, jih je »Jutro« videlo samo 2000, v sprevodu pa celo samo 1500, več jih ne prizna. Treba mu je tolažbe, in kako se naj drugače tolaži, nego z lažjo?! Udeleženci tabora in očividci, ki so se na lastne oči prepričali, koliko se jih je tabora udeležilo, imajo zopet nov dokaz, kako »Jutro« laže. Kolikorkrat zine, tolikokrat se zlaže. Uboga takozvana inteliganca, ki mu še veruje! Radič bi rekkel o nji: Pokvarjena gospoda.

Povodom romanja na Brezje, ki ga priredi Prosvetna zveza v Mariboru v dneh od 29. do 31. julija, se vršijo trije cerkveni govorji, katere so prevezeli priznano odlični govorniki gg. profesorja Janez Bogovič in Pavel Živortnik iz Maribora ter Fr. Hohnjec, župnik v Čadramu. — Romarjem se objavlja, da velja polovična vožnja do 6. avgusta in se lahko poslužijo vseh vlakov. — Priglasitev romarjev je končana. Preko 3200 jih ne more sprejeti železnica.

Žrtev Drave. V nedeljo, dne 15. julija, popoldne je na Pobrežju pri Mariboru, v bližini »Kraljevega otoka« pri kopanju nenadoma izginil v valovih Drave 41letni ključavničar državne železnice Jakob Berghaus, ki se je tam z neštetimi drugimi kopal radi pomanjkanja kopališča seveda kar v odprtji Dravi. Utopljenec je stanoval na Pobrežju, je bil godbenik, vesele narave, ter zapušča ženo in otroka. Truplo se še do danes ni našlo.

Finančno ravnateljstvo v Mariboru opozarjam, da nekateri člani finančne kontrole razlagajo določbe glede davka za uslužbence popolnoma drugače kot davkarije, da povzročajo ljudem nepotrebne sitnosti in pota. Prosimo, da se iste pouči in ukroti prevelika »gorečnost« finančarjev, ki so pristaši samostojno-demokratske stranke in zagrizeni sovražniki SLS.

Umrl je v mariborski bolnici po kratki in mučni bolezni zelo spoštvani g. Matevž Gorjanc, posestnik na Cigonci pri Slov. Bistrici. Pogreb raja nega se je vršil v torek, dne 10. t. m. na magdalenskem pokopališču v Pobrežju. Prizadeti rodbini naše iskreno sžalje!

Društvo orožniških vpokojencev v Mariboru je imelo v nedeljo, dne 8. julija, svoj letni sestanek. Zanimanje za sestanek je bilo zelo veliko, kar priča nad vse sijajna udeležba delegatov iz vseh večjih krajev. Po poročilu predsednika se je razvila mestoma zelo živahnega debata. Obračnavale s ose izključno strokovne zadeve, posebno glede zboljšanja njihovega, dozdaj zelo bednega položaja. Sklenilo se je, da društvo dela na to, da pridejo orožniški vpokojenci čimpreje do zboljšanja svojih pokojnin. Sestanek je pozdravil obl. poslanec tov. Ovčar in je podal smernice za bodoče delovanje. Ob enem je priporočal slogan in smotreno delo. Na željo se bodo sestanki vršili še tudi v Celju in v Slov. Bistrici, da bo s tem omogočena udeležba tudi onim, ki vsled pomanjkanja gmotnih sredstev niso mogli priti na sestanek v Maribor.

Strahovita nevihta v Drav. dolini. Silna vročina prvih dni julija ni obetaла prav nič dobrega. In res, v petek večer je prišla huda ura, a je, hyala Bogu, šla mimo brez posebnih posledic. Ljudje so si oddahnili, ko je prihodnji dan, v soboto, dne 7. julija, bilo ves dan oblačno in ne ravno soproorno. Toda proti večeru se je vedno bolj slišalo votlo gromenje od Golice sem. In prišla je nesreča, pa huda! Nad Radeljem so viseli temni oblaki, noseč pogubo. Vlila se je silna plava, toča je sekala neusmiljeno poljske sadeže, ki so bili v najbujnejši rasti. Neurje je uničilo naslednje

kraje: Remšnik, deloma Marenberg, namreč okolico Sv. Janeza, Brezno, Kaplo, Sv. Ožbalt in Selnico. Debela toča je uničila tudi kraje onstran državne meje v Avstriji. Kozjak je pač Kozjak, kdor ga ne pozna, ne ume, kakšno škodo napravi tukaj vihar, nalin in toča. Same strmine so in pa globoki jarki, po katerih izvršujeta vihar in voda svoje pogubnosno delo. Ljudstvo v teh krajih je po vičini nepremožno, le s težavo prideluje živež in gleda sedaj obupano v bodočnost. Škoda po toči se je cenila, pa prosijo se tudi gg. poslanci za pomoč. Ljudje bi v jeseni kupili za primerno ceno sadje, ako se pošlje po železnici od tam, kjer bode sadna letina obilna.

Novice iz Ormoža. Poročati imamo samo žalostne stvari: Pred tedni se je obesil v Loperčicah 75 let stari prevžitkar Ivan Kukovec. Po splošni sodbi so ga gnale v prostovoljno smrt žalostne domače razmere. — V teknu enega tedna so se zgodile kar tri nesreče: V tukajšnji bolnišnici je umrl Martin Mikulič, hlapec pri g. Koju v Središču. Smrt mu je povzročila kobila, ki ga je udarila s kopitom. — Ko je snažil vodnjak pri g. Havlasu v Ormožu, se je zadušil vsled podzemskih plinov neki Ivan Vrbenjak, doma s Pavlovskega vrha. Vsi poskusi z umetnim dihanjem niso nič pomagali. Zdravnik je ugotovil smrt. — V tukajšnji bolnišnici se bori s smrtoj neki mladenič iz Vičanec. Na dan nabora so se pijani fantje sprli, rabili strelno orožje in po nedolžnem je bil zadel mlad človek. Lani je dobil ob naboru nekdo močen sunek z nožem v trebuh in črez pet mesecev je v bolnišnici strašno trpel. Le posebni sreči in požrtvovalnosti g. zdravnika dr. Horvata in čč. sester se ima zahvaliti, da je ozdravel, ko so že vsi obupali nad njegovim življenjem.

Tri žrtev v enem tednu. Pretekli teden so se zgodile v Ormožu kar tri smrtna nesreča. V bolnici je umrl Kočevarjev sin, kateremu je konj zadal smrtno rano. Pri mesarju Havlasu je padel v studenec neki fant in je takoj umrl. Misli se, da je postal žrtev zemeljskih plinov. V Dravi je utonilo neko dekle. V petek po obedu se je šla kopat. Ker je bila zelo razgreta, jo je najbrž prijel krč in je v hladnih valovih našla smrt. Pokopana je bila v soboto.

Smrtna nesreča. Iz Ormoža poročajo: V petek, dne 13. julija, je vpričo več ljudi vtonila pri kopanju v Dravi 18letna Amalija Šiplak.

Velika suša v Slovenski krajini. Take suše, kakor vlada zadnje dni v Slovenski krajini, že precej dolgo ni bilo. Suša je tem hujša, ker so tla peščena in je zemlja globoko izsušena. Koruza, krompir, proso postaja gobava in rasti sploh ne more. Potoki so izsušeni in tudi v Muri je tako malo vode, da jo ponekad lahko otroci pregazijo. Ako v kratkem ne bo dežja, bodo jesenski pridelki uničeni.

Novo župnišče na Hotizi. Nova eks pozitura na Hotizi pri Dolnji Lenda-

Vsaka slovenska hiša naj ima novo barvano Slomškovo sliko!

Naročajo se pri upravi „Našega doma“, v Mariboru, Aleksandrova cesta štev. 6/l.

vi dobi še to jesen novo župnišče. Predpriprave so v polnem teku, psek in kamen že navožen in v teh dneh se začne zidanje. Župnišče bo prav lepa moderna stavba na eno nadstropje.

Božja pot sv. Marije v Zagorju pri Kozjem. V nedeljo, dne 5. avgusta, se vrši v Zagorju pri Kozjem velik cerkveni shod, takoimenovani leskovski shod, na katerega vabimo vse vernike iz bližnjih in daljnih krajev. Vsi častilci Marijini bodo radi prihiteli na to staro, znano božjo pot. Gospodje za spovedovanje bodo na razpolago od petka, dne 3. avgusta do pondeljka, dne 6. avgusta. Prihitite se poklonit čudodelni Mariji Zag!.

Najstarejši človek na svetu — Jugoslovan! V Jugoslaviji živi menda najstarejši človek na svetu. V Pologu v Hercegovini je nedavno proslavlil svoj 155. rojstni dan trgovec Tadija Mustafić. Še v tej visoki starosti je telesno zdrav, le vid in sluh ga popolnoma zapuščata. V njegovi rodini je bilo že več stoletnikov. Pred par leti je umrl njegov mlajši sin v starosti 108 let.

Najhitrejša pot okoli sveta. Amerišana Myers in Collayer sta se odpravila dne 29. junija iz Newyorka, da bi dosegla višek najhitrejšega potovanja okoli sveta. Kakor znano, drži najhitrejšo pot zdaj v rokah Japonec Araši, ki je prepotoval svet v 30 dneh. Myers in Collayer sta dosegla dne 11. t. m. iz Mukdena v letalu na Japonsko. Preko Kitajske in Mandžurije sta letela 3000 m visoko, da uideva obstrelovjanju s kitajske strani. Dne 12. t. m. sta se v Tokiju vrnala za povratak v Ameriko in vse kaže, da bosta zaželeni smoter res dosegla.

Velika nesreča v rudniku Heerlen v Nemčiji. V rovu princa Henrika se je pripetila dne 14. julija težka rudniška nesreča. Do sedaj so izvlekli 8 mrtvih. Verjetno je, da je v rovu še 5 delavcev mrtvih. Med mrtvimi je tudi član rešilnega oddelka, ki je pri reševanju tovarišev sam našel smrt. Preiskava je dognala, da se je nesreča pripetila zaradi gorljivih plinov. Okoli 3000 delavcev je rešilni oddelki privlekel nezavestnih na površje.

Posledica eksplozije. V smodnišnici v Haslochu ob Mainu v Nemčiji se je pripetila dne 14. t. m. iz neznanega vzroka eksplozija, ki je poginala v zrak staro tovarniško poslopje. Izpod razvalin so potegnili 4 mrtve, 8 težko in 6 lažje ranjenih. Ko se je pripetila nesreča, je bilo zaposlenih v smodnišnici 130 mož.

V letalo treščila strela. Iz Mehike v Washington je hotel leteti v aeroplantu 20letni mehikanski stotnik Caranza. Na potu ga je presenetila huda nevihta. Letel je ravno nad New-Jersejem, ko je urezala v aeroplant strela in je priletel ves razbit na zemljo. Caranza je bil mrtev in letalo so našli na ozemlju ob morski obali.

Žal vam bo, ako ne kupite (naročite lepe nove povesti »Odpoved neročne žene«). Kdor jo je prečital,

prizna, da je malo tako lepih povesti, kakor je ta. Nabavite si jo čim preje. Stane samo 12 Din. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru in prisatelju g. kaplanu pri Sv. Miklavžu pri Ormožu Francu Kolenc.

Poročila SLS.

Veličastni ljudski tabor v Žalcu.

V nedeljo, 15. julija, je bil v Žalcu veličasten ljudski shod, kakoršnih v Sloveniji ni bilo več od dobe jugoslovenske majniške deklaracije. Tabora se je udeležilo nad 10.000 ljudi. Na taborišču je bilo cerkveno opravilo pod milim nebom. Pridigo je imel teharski kaplan Vesenjak, sveto mašo pa je opravil odpisanec presvitlega g. škofa g. stolni prošt dr. Matek. Zborovanje je otvoril narodni poslanec dr. Hodžar, vodil ga pa je g. Mihelčič, župan občine okolice Celje. Glavni govornik je bil g. dr. Korošec, kojemu so navzoče ljudske množice prirejale navdušene pozdrave, ki so se med govorom ponavljali z oduševljenim odobravanjem. Na ta govor se povrnemo v prihodnji številki. Drugi glavni govornik je bil predsednik mariborske oblastne skupščine dr. Leskovar. Vmes pa so govorili navdušajoče pozdravne besede prekmurski voditelj poslanec Klekl, ki je prišel na čelu deputacije prekmurskih Slovencev, ljubljanski oblastni predsednik dr. Natlačen, ki je med drugim navedel besede, s katerimi je pred 10 leti v deklaracijski dobi dr. Kramer pozdravil tako-le dr. Korošca: »Vi ste res mož tiste velike ljubezni, ki izpoljuje dr. Krekovo oporoko, in ste mož tistega velikega poguma, ki ga je treba našim voditeljem.« »Ako primerjamo te besede, tak je povdaril dr. Natlačen, »z blatenjem v besedi in sliki, ki ga imamo priliko ponovno gledati v tistem časopisu, ki mu načeluje isti dr. Kramer, moramo z obžalovanjem konstatirati, da so šli ti ljudje drugo pot.« Nадalje so govorili narodni poslanec dr. Hohnejc kot predsednik Prosvetne zveze v Mariboru, akademik Miroslav Tozon za akademsko društvo »Zarja«, narodni poslanec Sušnik kot podpredsednik Jugoslov. kluba v Beogradu, dr. Vorič za Orlovsko zvezo, gdč. učiteljica Jurjevič v imenu Slov. orliške zveze in kot odposlanec presv. g. škofa dr. Karlina g. stolni prošt dr. Matek. Po končanih govorih je predsednik Mihelčič ob navdušenem odobravanju predlagal, da se odpošlje Nj. Velič. kralju udanostna brzjavka. Istotako sta se poslali pozdravni brzjavki mariborskemu in ljubljanskemu škofu. V obsežni vrsti resolucij, ki so bile sprejete z enodušnim odobravanjem, je bila tudi resolucija, ki se obrača proti surovemu pisanju »Jutra«, »Domovine« in »Kmetskega lista« in drugih nekrščanskih časnikov. V tej resoluciji so vsi udeleženi

ci ljudskega tabora izjavili z vso odločnostjo:

»Če smo bili doslej napram takim pojavom neodločni, bomo poslej vojaki, ki se zavedajo svetosti svojega poklica. Zgražamo se nad možnostjo, da je »Jutro« prineslo karikaturo, v kateri na podli način blati dr. Korošca. Iсти list pa v družbi z »Domovino« in »Kmetskim listom« tudi sicer stalno sramoti osebo našega g. dr. Korošca. Smatramo, da je mera našega potrpljenja polna. Radi tega izrekamo sledičo našo zaobljubo:«

Slovesno in z moško besedo objubljamo vpričo voditeljev katoliškega slovenskega naroda, da bomo vedno in povsod čivali ugled slovenskega javnega življenja, da se bomo borili z vsemi silami za čistost slovenskih političnih razmer in da bomo svojo borbo usmerili radi tega v cilj, da se uniči »Jutro« in njemu sorodno časopisje. V tej borbi, ki jo istovetimo z borbo proti sovražniku slovenskega naroda in naše države, bomo verno sledili navodilom svojih voditeljev. V ta boj gremo z gesлом: Bog z nami!«

Vtis te zaobljube je bil nepopisno svečan in mogočen. Tisočglave množice so jo odkritih glav in z dvignjeno desnico glasno izgovarjale. Godba je zaigrala državno himno, nakar se je s petjem pesmi »Povsod Boga« veličastni tabor zaključil.

Zelo dobre obiskan shed SLS v Ribnici na Pohorju se je vršil v nedeljo, dne 15. julija, katerega so se udeležili poleg naših pristašev tudi pristaši vseh drugih strank. Shodu je predsedoval župan Deržečnik. Posl. Pušenjak je v obširnem govoru poročal o delovanju narodne skupščine, o davčnem zakonu, proračunu, akciji za dosego zunanjega posojila, decentralizaciji uprave, o neopravičeni obstrukciji opozicije, o nettunskih konvencijah, je obsojal žalostne dogodke dne 20. junija v narodni skupščini in nečuveno izrabljanje teh žalostnih dogodkov od strani naših liberalcev v umazane, strankarske namene. V Avstriji se je izvršil atentat na kanclerja g. dr. Seipla, lani ravno na obletnico shoda, se je na Dunaju vršila neke vrste revolucija, padlo je več žrtev, a noben list v Avstriji ni pisal o krvavem režimu, o krvavi vradi, ni delal za to odgovorne nobene stranke, kakor to delajo pri nas liberalci. Ko je bil izvršen atentat na kralja in Paščiča, ko je bil umorjen minister Draškovič, je bil Pribičevič s samostojnimi demokratimi v vradi, a nikdo ni odgovornosti za te dogodke nalagal ne vradi, ne samostojno-demokratski stranki. Ljudstvo ne želi novih volitev, marveč dela narodnega zastopstva, zato je SLS kot zastopnica ljudstva zato, da narodna skupščina nadaljuje svoje delo, ki gre za tem, da se odstrani gospodarska kriza in izvrši decentralizacija uprave. Predsednik shoda župan L. Deržečnik je predlagal resolucijo, s katero se je v ostrih besedah obsodilo »Jutro« in drugi nekrščanski časniki ter se iz-

rekla zaupnica Jugoslov. klubu, zlasti ministru dr. Korošcu.

Krajevna organizacija SLS v Makolah je imela dne 15. julija v Makolah sestanek zaupnikov, katerega so se zaupniki udeležili polnoštivilno. Na tem sestanku je tajnik Anton Oblak obširno poročal o političnem položaju v državi in o nesramnem sramotenu našega voditelja g. dr. Korošca po liberalnem časopisu in posebno »Jutru«. Zaupniki so z vso vnemo in pažnjo sledili izvajanjem in sklenili, da se naj slični sestanki vršijo večkrat ter se tako še bolj pozivi naša organizacija. Konečno se je sprejela resolucija, s katero se ostro obsoja »Jutro« in drugi nekršanski listi, ki morajo izginiti iz slovenskih hiš! Voditelju dr. Korošcu se je izrekla popolna zaupnica.

Na shodih SLS v Koprivnici in v Podsredi v nedeljo, dne 15. julija, so zborvalci sklenili sledečo resolucijo: Zborovalci, zbrani dne 15. julija na shodih v Koprivnici in v Podsredi, odločno protestirajo proti neosnovanim napadom »Jutra« na SLS, posebno na njenega voditelja in notranjega ministra g. dr. Korošca ter izrekajo dr. Korošcu vse zaupanje in svoje globoko spoštovanje. »Jutro« naj bo prepričano, da se bodo radi teh nesramnih napadov izvajale vse konsekvence. Naj se radi njih pozneje ne pritožuje, ker jih je samo izzvalo!

Sestanek članov SLS Lajtersberg. Na rednem mesečnem sestanku zbrani člani kat. izobr. društva in člani krajevne organizacije SLS v Lajtersbergu pri Mariboru obsojajo soglasno in z gnušom podlo pisanje dnevnika »Jutro«, v katerem se ostudno in krivično blati notranji minister dr. Korošec, načelnik Jugoslov. kluba, ki je bil in ostane edini pravi zastopnik celokupnega slovenskega na rodu. Pozivajo se vsi pošteno misleči Slovenci, da s prezirom odklonijo ta list. Apelira se na vsakega našega pristaša, da čita in naročuje le naš tisk. — Ta resolucija se je sprejela soglasno in so vsi člani v znak spoštovanja stope poslušali to resolucijo.

Podpisani občinski odbor izraža svojo ogorčenost nad nesramno pisavo in žalitvijo z ostudno sliko v »Jutru« in drugih protikrščanskih listov, kateri žalijo našega voditelja in vso Slovenijo, s tem: 1. da se odborniki svečano obvežejo in zaobljubijo, da ne bodo obiskali lokalov ter hiš, kjer imajo zgoraj omenjene liste protikrščanskega značaja; 2. da bodo izvajali radi nezaslišane žalitve voditelja katoliškega slovenskega naroda vse posledice, tako napram protikrščanskim listom, kakor napram vsem, ki so z omenjenimi listi v zvezi; 3. dr. Antonu Korošcu in Jugoslovanskem klubu pa izražamo za pošteno in mirno državno vodstvo naše neomajeno zaupanje. — Občinski odbor Drstrelja.

Veliko protestno zborovanje v Konjicah zoper negnusno pisarjenje »Jutra«, »Domovine« in njima podobnih listov se vrši za celi konjiški

okraj v nedeljo, dne 22. julija, ob 9. uri dopoldne v Kat. društvenem domu v Konjicah. Bo to protest, ki bo odmeval še dolgo po konjiški dolini in premislili si bodo nasprotniki v bodoče pošteno, predno nas izzovejo do zadnjega. Resolucije žalskega tabora hočemo izvesti dosledno do zadnjih posledic! Zato pa vsi na to zborovanje: Možje, žene, fantje in dekleta! Pokažimo, da se ne pustimo blatiti naših svetinj in našega voditelja dr. Korošca po brezverskem in neslovenskem časopisu! Govori poslanec Franjo Žebot in še drugi govornki!

Organizacija SLS v Lekl pri Zidanem mostu sklicuje v nedeljo, dne 22. t. m., takoj po prvi sv. mašiv društveni sobi izredni občni zbor z dnevnim redom: proglašitev kandidatov za občinske odbornike. Somišljeniki, pridite!

NAŠA DRUŠTVA

Vsem dijakom-mladcem dijaškega okrožja Maribor! Od 25. do 28. julija imamo taborenje na Brinjevi gori pri Konjicah. Začetek dne 25. julija zvečer. V prosti naravi se bomo spoznali, učili, navdušili za vzvišene cilje orlovnstva. Referati bodo zanimivi, prišli bodo med nas odlični ljubitelji orlovske mladine. Pridite vsi! Kdor se še ni prijavil, naj to brž storii ustmeno ali pismeno pri Bogomirju Pušnjaku, novomašniku, p. Sv. Lovrenc na Pohorju! Bog živi!

Celodnevna prireditev mariborskega orlovskega okrožja se vrši dne 5. avgusta v Hočah, na katero že sedaj opozarjam. Natančen spored sledi v naslednji številki.

Sv. Barbara v Slov. gor. Bralno društvo je v svoji seji sklenilo, da se v kratkem nabavi radijski-aparat. Aparat bo v društveni dvorani in tako bomo v nekaj dnevih imeli stik s celo Evropo. Slišali bomo n. pr. razna predavanja, vremenska poročila, dobre koncerte itd. Posebno zanimivo bo tudi to za vse one, ki so se dosedaj vestno udeleževali naših iger, kajti zanaprej bo naše prireditev spremjal ta prečudni radio-aparat. Več o tem pa lahko slišimo v nedeljo, dne 22. t. m., popoldne po večernicah, ko se bodo ob enem tudi ponovili igri ter še ena dostavila, kakor je poročal že zadnjič naš list.

Sv. Trojica v Slov. gor. Naš jubilejni dekanjski dekliški shod se je izvršil veličastno in v vsestransko zadovoljnost. Obširnejše ga opišemo prihodnjič.

Št. Lenart v Slov. gor. Ljudski oder v Studencih pri Mariboru, odsek Katoliškega izobr. društva, priredi v nedeljo, dne 22. julija, v dvorani Narodnega doma v Št. Lenartu v Slov. gor. Finžgarjevo igro »Veriga«. Začetek ob treh popoldne. Že ime pisanatelja nam jamči, da je igra lepa, poljudna ter velikega vzgojnega pomena. Radi tege vabimo vse Šentlenarčane in okoličane, da se te kulturne predstave udeležijo!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Orlovskega odseka opozarja in vabi vse prijatelje poštenega veselja na predstavo krasne Finžgarjeve štiridejanske igre »Naša kri«, katero ponovi v nedeljo, dne 22. julija, ob treh popoldne v Društvenem domu. Vsi prisrčno vabljeni!

Središče. Ljudski oder ima v nedeljo, 22. julija, ob treh popoldan v Društvenem do-

mu v Središču svoj peti redni letni občni zbor. Za članstvo udeležba obvezna! Prav uljudno pa so na občni zbor vabljeni vasi tisti, ki imajo zanimanje za dramatično polje. Na sprednu bo tudi vpisovanje novih članov in članic. Vsak, ki čuti veselje do dramatike, lahko pristopi kot član k našemu Ljudskemu odru. Bog živi!

Ljutomer. Vsem je še gotovo v spominu proslava 15letnice ljutomerskega Orla lanskog leta. Marsikateri je odnesel prav lepe vtise s te prireditve. Tudi letos se bo nudila vsem enaka priložnost, zato že zdaj opojarmo vse one, ki z nami čutijo in dela, na veliko javno prireditve ljutomerskega orlovskega okrožja, ki se bo vršila dne 9. septembra t. l. s krasno predstavo na predvečer, dne 8. septembra. Vse, staro in mlađo, se že sedaj vabi. Prosimo pa tudi sosedna društva, da se blagovolijo ozirati na tva dneva pri določanju lastnih prireditev. Bog živi!

Listnica uredništva.

Rogaška Slatina (Sv. Marjeta): Ne moremo objaviti, ker se razmere v soseščini ne dado odpraviti z napadi v časopisu, marveč je za to potreben drug način. — **Zavrc:** Priobčujemo le en dopis. — **Celje:** O taboru v Žalcu poročamo na drugem mestu.

Rešitev ugank: Največ svetlobe daje — polni mesec! — — Preje, še predno pride na svet, se zaužije — pišče v jajcu. — — To je lahko: miza — zima! — — Brez nog beži in se nikoli ne povrne — čas.

Nove uganke: Sedem jih je bilo v enem mrtvaču, osmi jih je zapazil in izdal, deveti pa je bil smrti rešen zato! (Fr. Fanedl.) — — Neki kmet je zapustil trem sinovom 17 konj. Tone dobi polovico, Franc eno tretinjo in Janez eno devetinko. Notar pa je moral to lepo izvršiti, ne da bi sam škodo trpel! Kako je to naredil?

Stanovanje se podražil V kleti neke hiše stanuje delavec in hišni gospodar mu je podražil stanovanje. Delavec: »Pa zakaj?« — Hišni gospodar: »Ali ne vidite, da sem napravil dvigalo do tretjega nadstropja?«

Dober zagon. Advokat govoril: »Gospodje sodniki! Obtoženec, ki ga zagovarjam, je gluh, je popolnoma gluh! Ni torej čuda, da je preslišal svojo vest in storil ta zločin!«

Franček-pijanček je zloben! V mestu je srečal našega Frančka-pijančka, ki je bil seveda trdo nadovan, dolg, suh gospod in mu rekel: »Ti, ti si pa preveč pil!« — Franček-pijanček ga je ogledal od vseh strani ter konečno dejal: »Ti, ti si pa premalo jedel!«

Če ni vešal! V nekem mestu so obdobili tatu na smrt na vešalih. Vešal pa niso imeli. Nove delati bi stalo. In kaj so storili? Obsojencu so dali denar za vrv in ga spustili, da se — sam obesi!

Kaj je kultura! Kmet je prišel iz Dunaja in pravil sosedu: »Ti, tam je kultura!« — Sosed: »Kako to sudiš?« — Kmet: »Pomisli! Tam so delavci,

ki mesečno preoblečejo srajco! Uradniki jo že tedensko, visoki gospodje kar dvakrat in trikrat na teden! — Sosed: »In predsednik republike?« — Kmet: »Ta? Ta pa kar: eno dol, drugo gor, eno dol, drugo gor!«

Ne potrebuje zdravnika! Sosed sošetu: »Kako je tvoji ženi? Si poklical zdravnika?« — Sosed: »O, moja žena je že dovolj bolana, ne potrebuje zdravnika!«

Cene in sejmska poročila.

CENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.50 Din.

Dne 19. julija pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.005—8.035.

100 italijanskih lir za 298.

100 madžarskih pengov za 9.9163.

1 ameriški dolar za 56.78—56.98.

100 francoskih frankov za 221.50—223.50.

100 nemških mark za 13.535—13.565.

100 čehoslovaških kron za 168.30—169.10.

Mariborsko sejmsko poročilo od 13. jul. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 165 svinj in 1 jagnje, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 100 do 125 D, 7 do 9 tednov stari 180 do 225, 3 do 4 mesce 350 do 440 Din, 5 do 7 mescev 460 do 500 D, 8 do 10 mescev 550 do 650, 1 leto 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 18 Din. Jagnje 132 Din. — Prodalo se je 145 komadov.

Mariborske tržne cene z dne 15. jul. 1928 (v dinarjih): govedina 10 do 18, drob 5 do 18, teletina 15 do 22.50, drob 15 do 20, svinjina 15 do 30, drob 10 do 20, slanina 20 do 32, mast 26 do 28, prekajeno meso 22 do 32, gnjat 34 do 36, ovčje meso 12, kozličje meso 20 za kg, kozliči 80 do 100 komad, klobase 18 do 40, salame 70 do 72, konjina 5 do 8 Din za kg. — Kože: konjske 150 do 200, goveje 15 do 17, teleče 25 do 27, svinjske 10 do 11, gornje usnje 85 do 100, podplati 50 do 95 za kg. — Perutnina: piščanci 16 do 37.50, kokoši 35 do 45, race 25 do 30, gosi 50 do 70, domači zajci 5 do 20 za komad. — Ribe: belice 2 do 4 za komad. — Mleko, maslo, sir, jajca: mleko 2 do 2.50, smetana 10 do 12, maslo 36 do 60, sir 26 do 80 za kg, sirček 8 do 10 hlebček, jajca 1 do 1.25 komad. — Pijača: vino novo 12 do 15, staro 16 do 25, pivo 9.50, žganje 30 do 40, jabolčnik 3.50 do 5 za liter, pivo 6 za steklenico, 165 za sodček (25 litrov). — Kruh: beli 6.50, črni 6 za kg, žemlje 0.50 komad. — Sadje: črešnje 4 do 6, posušene slive 9 do 12, marelice in breskve 12 do 18, smokve 12, mandelji 47 do 60, orehi 10, luščeni 36, mak 16 do 18 za kg, limone 0.50 do 1.50, oranže 2 do 4 za komad. — Špecerijsko blago: kava I 65 do 75, kava II 45 do 55, pražena I 80 do 100, pražena II 52 do 70, čaj 100 do 125, sol 2.75, poper 75, paprika 45 do 65, testenina 10 do 14, marmelada 25 do 32, med 25 do 25, sladkor 14 do 16, kvas 35, škrob 16 do 20, riž 6 do 10 za kg, kis 2 do 6, olivno olje 20, bučno olje 22, špirit denaturiran 12 za liter, milo 16 do 18, soda 2, ječmenova kava 10 do 16, cikorija 18 do 20 za kg. — Žito: pšenica 4, rž 3.75, ječmen, oves, koruzna 3.50, ajda 3, fižol 4 do 5, grah 14, leča 14 za kg. — Mlevski izdelki: pšenična moka 4 do 5.75, ržena moka 5 do 5.25, ječmenček 6 do 12, otrobi 2.25 do 2.50, koruzna moka 3.50, koruzni zdrob 4.50 do 5, pšenični zdrob

6 za kg. — Krma: seno 60 do 80, slama 50 do 60 za 100 kg. — Kurivo: drva trda 140 do 150, mehka 105 do 120 za kub. m, premog trboveljski 43 do 50, velenjski 28 do 28 za 100 kg, oglje 2, karbid 7, sveče 20 do 32 za kg, petrolej 7, bencin 10 za liter. — Zelenjava: solata 0.25 do 1, zelnate glave 2 do 4, karfijol 1.50 do 10, kumarce 1.50 do 6, rdeča pesa 0.50, koleraba 0.50 do 1 za komad, grah luščen 12 do 14 za liter, fižol 1, špinaca 1 za kupček, paradižniki 12, zelena paprika 15, čebula 4, česen 12, krompir 2.75 do 3, hren 5 do 8, kislo zelje 4 za kg.

viranje sadja z navodilom uporabe, en ovoj 10 Din. Vse to dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

ZA NAŠO DECO

Nevidno kraljestvo.

(Pravljica..)

(Dalje.)

Naenkrat je čul ječanje in stokanje, ko je dospel na n. esto, je videl na tleh starca s srebrno dolgo brado. 2 grda, naga tolovaja sta klečala na njem in sta ga skušala zadaviti. Tone je gledal okoli sebe za kakim orojem in si je naposled odtrgal debelo vejo. Komaj jo je imel v rokah, se mu je izpremenila v močno sulico. S tem orojem je skočil nad tolovaja, ki sta takoj izpustila starca in se naglo izgubila v gozdu. Tone je dvignil ubogega starca, ga tolažil in vprašal, zakaj sta ga hotela hudobneža usmrtili.

Starec je povedal, da je on kralj sanj in da je pomotoma zabredel s poto v deželo svojega največjega sovražnika, kralja dnevne luči. Ko je sovražnik to izvedel, je poslal nanj dve slugi, da bi ga umorila.

»Ali si storil kralju dnevne luči kaj žalega?« je vprašal Tone.

»Kaj še!« je rekel kralj sanj. »On je že takšen, to je v njegovem značaju. Mene pa sovraži kakor greh. Ti si mi rešil življenje. Pojd z mano, počažem Ti svojo deželo! Najlepša je na svetu in sanje so moji podaniki!«

Nato je šel kralj dalje, Tone pa za njim. Tam, kjer so viseli oblaki do zemlje, so bila skrita vrata v notranjost zemlje. Kralj je vodil Toneta po petsto stopnicah navzdol v veliko, razsvetljeno podzemsko duplino. Tu so bili gradovi na otokih sredi jezer in ti otoki so plavali liki ladje. Tu so bili tudi vrtovi s cveticami, ki so duhete podnevi in svetile ponoči. Lesketeče se ptice so pripovedovali pravljice in še mnogo, mnogo več takih čudovitih stvari je Tone videl.

»Pokazal ti bom svoje podložnike, sanje!« je rekel kralj. »Imam jih tri vrste. Dobre sanje za dobre ljudi, a hude za hudobneže, in sanje škrati, s katerimi se včasi poigram.«

Pokazal je Tonetu najprej gradič, v katerem so prebivali sanje škrati. Kralj je poklical enega izmed njih in ga je predstavil Tonetu.

»Veš, kaj ta dela, če ga kedaj spustim izjemoma na zemljo? Gre kar v najbližjo hišo, prime prvega človeka, ki mu pride pod roko, ga zvleče na cerkveni stolp in ga strmoglavi v globino. Potem skoči tako hitro po stopnicah dol, da ga ujame, Še predno telebne na tla, in ga spravi spet v hišo, kjer ga vrže v postelj, da vsa poka in da se dotičnik prebudi. Mane si oči, gleda okrog sebe in pravi: Glej, zdi se mi, kakor da bi bil padel s cerkvenega stolpa. Kako čudne so sanje!«

Gospodarska obvestila.

Sadjerejci, na plan! Podružnica Kmetijske družbe za Slovenijo v Konjicah priredi na svojem lastnem posestvu v Konjicah dne 29., 30. in 31. julija t. l. za vse zanimance tukajnjega okraja praktičen sadjarski tečaj o cepljenju sadnega drevja za suho in zeleno (okulacija na speče oko), vzugajanju drevesnice, o oskrbovanju odraslega sadnega drevja v letnem času in o zatiranju drevesnih škodljivcev, kakor tudi tozadevna teoretična predavanja. Ker je to prvi tozadevni tečaj po vojni, se nadejam obilne udeležbe!

Za vas, gospodinje in dekleta! — Najbolj zdrava in cenena hrana je sadje! Zato sadje dobro uporabljate! Da ga boste še bolje znale, kupite si knjige: »Sadje v gospodinjstvu», po 24 Din, »Konserviranje sadja», po 15 Din, »Cellophan», papir za konser-

»Ta je to!« je vzkljniknil Tone. »Viš, ta je bil tudi že pri meni. Samo če ga dobim v pest!«

Nato je priskočil drugi izmed sanjskratov. Bil je videti kakor majhen psiček.

»Ta ni dosti boljši od onih drugih,« je rekel kralj. »Laja kot psiček in je silno močan. Če je ljudi v sanjah strah, jih drži za roke in noge, da ne morejo uiti.«

»Tudi njega poznam,« meni Tone. »Kolikokrat me je že posetil. Nisem se mogel ganiti, strašen strah me je prijemal.«

»Ne bom mu več dovolil, da pride k tebi, Tone!« ga je kralj pomiril. »Zdaj pa pojdiva k hudim sanjam!« S tem sta stopila v veliko sobano, ki je bila ograjena z obširnim zidom in zaklenjena z železnimi vrti. Tu je bilo vse polno gradih, gnušnih nestvorov, da se jih je človek kar bal. In kralj je poklical enega izmed te skupine in mu je zapovedal, naj pove, kaj bo napravil ponoči na zemlji.

»Grem k bogatašu, ki pusti stradati svojega starega očeta. Ko je prišel nekoč k sinu prosit kruha, je dal ta slugam povelje, naj vržejo starca na cesto. K bogatašu grem, vlačil ga bom med mlinskima kamnima sem in tja, dokler ne bo čisto mehak. Potem ga bom prijel za vrat in ga bom tresel, dokler se ne bo zbudil. Tedaj bo zaklical svoji ženi: Prinesi mi še odejo, zebe me! — Ko bo pa spet zaspal, bom počel iznova.«

Tone ni hotel dalje poslušati, kar silil je kralja iz dvorane. Prišla sta v krasen vrt, pota so bila iz srebra, gredice iz zlata in cvetice samo žlahtno kamenje. Najprej je videl Tone ženo, ki je imela v roki gradbeno skrinjico.

»Kdo je to?«

»To so dobre sanje. Ta žena gre vsak večer k majhnemu, bolnemu dečku, kateremu je umrla mati. Ponednevi je sam, nihče ne gleda nanj, proti večeru gre žena k njemu, igra z njim in ostane celo noč. Deček gre zgodaj spat, zato mora ona tudi prej odati. Druge sanje gre kasneje. Toda pojdiva dalje!«

Prišla sta globlje v vrt, sredi med dobre sanje. To so bili možje, žene, starčki in otroci, vsi z dragimi in ljubkimi obrazimi in vsi v najlepših oblekah. V rokah so imeli vse polno reči, kakršne si more človek le želite.

Tone se je naenkrat ustavil ter je glasno zakričal.

»Kaj ti je?« je vprašal kralj.

»Ali to je moja kraljičina, ki je bila tolkokrat pri meni in mi je darovala rože!«

(Dalje pride.)

Pismo s počitniške kolonije ob morju.

K. L., 14. jul. 1928.

Draga mati!

Že štiri dni smo tukaj ob morju. Jako hvaležen sem, da sem zamogel priti sem. Vseh skup nas je 50. Spimo v treh razredih tukajšnje šole.

Vsek dan se kopljemo dvakrat in sicer dopoldne in popoldne. Zdaj še ne smemo dosti v vodo, ker se solnčimo, da se navadimo polagoma na solnčne žarke. Vroče je strašno. Če ne bi bilo hladilne vode, ne vem, kako bi tu prestal. Tako pa se že da prebiti. Drugi teden se bomo začeli učiti plavati. Malo se bojim, a upam, da bom prestal tudi to. Najlepše je ob večerih. Tedaj sedimo dolgo v noč ob kraju morja in gledamo po morski gladini ter uživamo sveži zrak.

Hrana je dobra, tudi dovolj je dobitno, tako da si lahko v tem oziru potolažena. Ne pošlji mi torej nič, kajti po poti bi se vse pokvarilo radi vročine in res mi ni nič treba.

Ljudje so z nami zelo prijazni. Posebno jim ugaja, ko zapojemo kako slovensko pesem. Tedaj kar vse posluša.

Pisal bom zopet, ko Ti bom mogel poročati kaj novega. Pozdravi doma vse in povej jim, da sem zadovoljen.

Tvoj

Ivan.

ZA SMEH.

Oče: »Ali veš, zakaj sem te sedaj natepel?«

Sinček: »Ne, oče!«

Oče: »Zato, ker si ti tepel bratca, ki je manjši del od tebe.«

Sinček: »Jaz sem mislil, da to tudi smem, saj delaš ti skoro vsak dan isto.«

Bogata teta, ki je prišla na poset, je imela zelo majhen nos. Oče je zabičal Anici, da jo bo strogo kaznoval, če bi sploh kaj zinila o tetinem nosu. Teta je tu in Anica jo gleda. Naenkrat vzklikne: »Oče, zakaj ne smem govoriti o tetinem nosu, saj ga nič nima!«

Rešitev ugank: Ura — ura — maj — ker jih je več — današnji dan — veter — hrast.

Nove uganke:

1.

Če bereš naprej me,
povem ti gozdnega ptiča;
če bereš nazaj me,
pa tečno jed ti kmetiča.

2.

Od znotraj vse življenje ni
možiček videl svoje hiše;
in vendar vedno v njej tiči,
kako se gospodar ta piše?

3.

Kakor sneg najprej sem bela,
in nato ozelenela;
slednjič kakor kri žarim,
tudi tebi prav dišim.

J. Stritar.

DOPISI

Sv. Peter pri Mariboru. Tukaj je umrle 3. t. m. eden najboljših članov orlovskega odseka, načelnstva, br. Ivan Gornik. Bil je načelnik orlovskega odseka, član Prosvetnega društva, odbornik pri skupini vičarjev itd. Njegovo priljubljenost je pokazal pogreb. Poslovilni govor mu je go-

voril v imenu poduzeze g. profesor Rezman in tajnik šentpetterskega orlovskega odseka, br. Maček. — V bolnici v Mariboru je umrl Andrej Cvikel, oče zavednega fanta Jožeta.

Marenberg. Vsakega rodoljuba ob meji mora zaboleti grda agitacija samostojnih demokratov v našem okraju, ki zločin posameznega človeka, Črnogorca, ne Srba iz Srbije, uporablja v to svrho, da nečuveno hujskajo proti celemu srbskemu narodu in govore tako, da povsod ljudstvo govoriti, da treba iti od Srbov proč. Pri svoji divji agitaciji porablja vse laži iz »Jutra« in iz »Domovine«, zraven pa groze vsem, ki ne odobravajo te gnušne politike, s preganjanjem, ko pridejo samostojni demokrati na vlogo. Gospodje ne povedo, da so ravno samostojni demokrati in samostojni kmetje (Puceljevc) glasovali za centralizem, da so pristaše SLS v Beogradu in v svojem časopisu grdili kot avstrijakante, ker so nasprotniki centralizma in želijo ureditev države na podlagi avtonomije, ne povedo, da je njih voditelj Pribičevič Srb, najbolj zagrizen centralist, ne povedo, da je v klubu, v katerem sedita dr. Žerjav in dr. Pivko, večina Srbov, ne povedo, da so razmera sedaj znatno boljše, kot v dobi štiriopletnega ministrovanja Pribičeviča in dveletnega ministrovanja Radiča in njegove stranke. Oblasti pozivamo, da napravijo konec tej gnušni agitaciji, iz katere se norčujejo naši narodni nasprotniki. Gospodje samostalni demokratje, povejte svojim pristašem, kako se godi Slovencem v Italiji in Avstriji, razložite njim, kako je prišlo do ustanovitve naše države, pojasnite njim davčna bremena v Avstriji in Italiji, potem upamo, da ne bodo več agitirali za — odcepitev od Srbov. Vsakemu pravemu rodoljubu mora biti država in narod nad stranko in centralistom Srbom Pribičevičem.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Starodavni romarski shod se bo po večletnem presledku letos zopet na novo obsluževal slovesno in svesčano na samo Šentožbaltovo, v nedeljo, 5. avgusta t. l., ko se snidejo zaupljivo častit sv. Ožbalta, tega mogočnega nebeškega zaščitnika prepotrebne živinoreje, kmečki romarji celo iznad državne meje SHS tje gor do rodne Lipnice. Služilo se bo več sv. maš s pridigami, slovenskimi in nemškimi. V soboto zvečer pa se bo vila mično rimska procesija z migljajočimi lučicami po novi krasni državni cesti tik šumljajoče Dravter tik stare rimske ceste, nad seboj pa brelečo zvezdnato »rimsko cesto«, kar vse bo pričaralo romarskim očem veličasten prizor. Pridite, da vidite!

Trbonje. Pri podružni cerkvi sv. Danijela obhajamo letos lepo nedeljo prihodnjo nedeljo, dne 22. julija. Služba božja se bodo začela ob 10. uri. Pridigo in slovesno sveto mašo bo imel mil. g. stolni kanonik Franc Casl. Sv. Danijel je visok 830 m in nudi na vse strani krasen razgled. Ker se je letos naš gostilničar dobro založil z žlahtnim vincem in okusnim prigrizkom, se uljudno vabite tudi izletniki ta dan k sv. Danijelu!

Skomarje pri Vitanju. Gotovo mislite, da tukaj spimo, ker le malokedaj dobite kak dopis od nas. Res, da malo pišemo, pa tem več prebiramo »Slovenskega Gospodarja«, »Naš dom« in druge krščanske liste. Prav pridno tudi zbiramo za novzvonove, imamo že tudi naročene in jih dobimo najbrž že v sredi avgusta. V nedeljo, dne 1. julija, smo spremili k večnemu počitku 79 let starega Andreja Hrovat, ki zapušča ženo in štiri že preskrbljene otroke. On ni bil politik, bil je tem vernejši kristjan in spoštovan daleč na okoli, kar je dokazala obilna udeležba pri pogrebu. Nasredmini so pogrebniki zbrali za Dijaško kuhišo v Mariboru 41 Din, kar darovalcem Bog stotero povrni, ravnemu pa sveti večna luč!

Sv. Miklavž pri Ormožu. G. župan Anton Janežič v Brebrovniku je v nedeljo, dne 15. t. m., obhajal obletnico, kakoršne ne dočaka vsak župan. Ta dan je preteklo ravno 30 let, od kar nepretrgano vodi veliko občino Brebrovnik, ki se razprostira na ozemlju dveh župnij. Kako skrben gospodar občine je bil skozi vsa leta, kaže spoštovanje, ki mu ga izkazujejo vsi občani, in ljubezen, s katero se ga oklepajo, ter priznanje, ki so mu ga izkazali s tem, da so ga že za 25letnico imenovali častnim županom občine. Gospod župan pa je tudi v resnici v vsakem oziru mož na svojem mestu. Rodil se je dne 15. januarja 1866. Skozi dolgo dobo 24 let je bil načelnik šolskega sveta. Je zvest pristaš SLS in že 39 let naročnik »Slovenskega Gospodarja«. — Proslava obletnice se je vršila tiho v domaćem krogu. G. županu je izrekel čestitke domaći g. kaplan Kolenc, ki je v svojem govoru med drugim podčrtal, kaka sreča so za občino dobrji župani in kaka nesreča slabti župani. Najlepše se je proslavila obletnica na ta način, da je gospod župan ob tej priliki posvetil svojo hišo in družino presv. Srcu Jezusovemu. — Posvetitev Srcu Jez. se je vršila tudi pri bratu g. kanonika Janežiča. Ta družina je bila vedno dobro znana v vsej okolini in je lahko služila za vzgled krščanskim družinam. Posvetitev se je izvršila na slovesen način, prisostvoval jí je razen domaćih gg. duhovníků tudi gospod župnik Štuhec iz Št. Jurija.

Ljutomer. Naša mestna godba na pihala je postala zelo delavnata. Pred kratkim je dobila nove inštrumente ter je že njimi preredila že več koncertov (promenadnih). Nastopa tudi pri vseh domaćih cerkvih ter drugih slovesnostih. Ker bi rada svojo agilitet pokazala tudi izven mesta, je sklenil odbor, da priredi godba v nedeljo, dne 29. julija, v Radencih v zdraviliškem hotelu pri g. Maršku dva koncerta in sicer ob pol 11. uri in ob 16. uri. Proizvajale se bodo razne slovenske potpurije, fantazije, overture in druge skladbe. Nastopi 17 mož. K obilni udeležbi vabi odbor in hotelir.

Zavř. Kadarkoli imajo radičevci svojo skupščino, vedno njih govorniki svoj narod nesramno ščuvajo proti vsemu. Radičevci za svoj narod še niso prav ničesar storili, zato pa morajo njih voditelji svoje (nouke) mase s samimi hujskarijami ohraniti za Radičovo stranko. Na nedeljskem shodu v Dubravi, kjer so nastopali kot govorniki hrvatske seljačke stranke neki avokat, profesor, uradnik in celo neki Prepeluh iz Ljubljane, torej sami pristni »seljaci«, se je slišalo samo najbolj podlo obrekovanje, največje laži, pred vsem seveda že dr. Korošca, in tako ostudno, naravnost zločinsko hujskanje, da so se navzoči Slovenci z gnjevom in studom med govorji odstranjevali in so tako pokazali vkljub nesramnemu izzivanju svojo omiku, ki daleč presegajo ono hujskarskih radičevcev. Ščuvanje znanih dubravskih radičevcev pa se zna nad njimi samimi maščevati, mogoče ravno po tistih, ki so jih priklicali k izzivanju Slovencev na meji. Če vam ni več za slogan, pa se lahko ločite od njih tudi gospodarsko! Svetujemo pa vam, da opustite tako hujskanje, ki bo vam v škodo, in da se lotite dela za gospodarski dobrobit hrvaškega kmečkega naroda. Pustite pa primiru Slovencev in njih voditelja dr. Antona Korošca, ki je storil dosedaj za svoj kakotudi za hrvaški narod več, kakor vsi rádičevski vodje skupaj za hrvaški narod!

Sv. Ana nad Borrom ob Dravi. Letos se vrši pri nas od 26. do 29. julija štiridnevica v proslavo 700letnice lavantinske škofije. Vsaki dan bo več sv. maša, pridige in romarji bodo tudi imeli priložnost opraviti sv. spoved. Na svidenje tedaj pri Sv. Ani pad »Slovensko Lihkriča!«

Središče ob Dravi. Pretečeno nedeljo je v naši župnijski cerkvi prvič zažarel električna luč. Razsvetljevalo jo bo od zdaj naprej 119 žarnic: 2 veliki, 24 srednjih in 93 malih. Zlasti ljubka je razsvetljava okrog lurške Matere božje. Votlino in velik Marijin kip obkroža in obseva 32 žarnic. Poseben sjaj data oba velika lestenca. Ko smo gledali tako olepšano hišo božjo in se spomnili, kako nam bo to koristilo šele v temnih zimskih dneh, so bila naša srca polna hvaležnosti do preč. g. zlatomašnika, ki je še ob svoji 81letnici dal izvršiti tudi to veliko in koristno delo. Hvaležni pa smo tudi vsem blagim dobrotnikom, ki so omogočili razsvetljavo cerkve. Vsemogočni naj vsem bogato povrni! Delo je vodil in v treh tehničnih izborni dovršil g. Viktor Gorjup iz Ormoža. Pomagala sta mu dva domaćina-Orla. Ker je bila ob tej priliki tudi cerkev deloma preslikana in klopi na novo pobavane, ima zdaj cerkev čisto prenovljeno lice. Istočasno je dobilo električno razsvetljavo tudi župnišče in kaplanija.

Sv. Vid pri Ptaju. Za po toči poškodovane Prekmurce se je preteklo nedeljo naobrat 432 Din. Bog povrni tisočero!

Oljška gora v Savinjski dolini. Vsem romarjem, ki prihajajo na Oljško goro, seznanjanja, da se bode letos vršila šentandraška lepa nedelja na Oljški gori pred goodom sv. Ane, to je dne 22. t. m. Želi se, da slovesnosti v obilici udeležite!

Teharje. V nedeljo, dne 22. julija, je lepa nedelja pri Sv. Ani. Prvo sv. opravilo zjutraj ob pol sedmih, drugo ob desetih in procesija z Najsvetejšim. Popoldne ob petih pa slovesne večernice. — Na dan sv. Ane, dne 26. julija, se vrši v občini Teharje veliki živinski in kramarski sejem, kateri je največji izmed vseh drugih sejmov v občini. Ob desetih je sejmska sv. maša pri Sv. Ani. — V nedeljo, dne 29. julija, se obhaja god sv. Ane na najslavesnejši način. Vsa cerkvena opravila se vrše ob istem času, kakor na lepo nedeljo. Popoldne ob 5. uri tega dne je pri Sv. Ani slovesna posvetitev teharskega Orla in Orlic presv. Srcu Jezusovemu in nato slovenske večernice. Po večernicah se vrši zunaj na prostem pred cerkvijo sv. Ane orlovska akademija s sledenim sporedom: tamburanje, deklamacija, govor, petje, nastop prostih vaj članov, narračaja in mladcev, telovadba na orodju, zaključna skupina in zopet tamburanje. Vstopnina prosta. Prijatelji poštene zabave in razvedrila vabljeni k obilni udeležbi. Slovesnega praznovanja sv. Ane ne zamudite, romarji, častilci sv. Ane in pohitite v najobilnejšem številu na prijazen Anin hrib, s katerega je prekrasen razgled na celo Savinjsko dolino in planine. — V Teharjih se nahaja pri g. Štefanu Stojanu, mizarskemu mojstru, 12letni fantek brez staršev in sorodnikov, katerega se odda dobrim ljudem za rejenca. Kdor ga hoče sprejeti, naj se zglaši v občinski pisarni v Teharjih.

Šmarje pri Jelšah. Nekdaj smo se na naši cesti komaj izogibali celim jatam puranov in svinj, ki so jih iz obsoletskih krajev gonili na železnico v Poljčanah ali pa v Št. Jur, ter smo vsak trenutek srečali lepe kočije in priproste »bagarle«, naložene s »ki-selo vodo« iz Slatine, Kostrivnide in Sv. Rožalije. Sedaj pa to službo opravlja že 25. leto železnica, ki oskrbuje vsakodnevno zvezzo z ostalimi svetom s štirimi osebnimi in ravno tolikimi tovornimi vlaki na obe plati. Promet pa se je poenostavil tako, da je tudi po beli cesti videti avtomobilov in drugih vozil vse polno. Kaj šele bo, ko bodo dogovorili progo do Krapine in napravili železnično zvezzo Grobelno—Zagreb, kar se nam že za letošnjo zimo ali vsaj za prihodnje poletje obeta! — Ni tedaj težko priti do nos, ko imamo železniško postajo le malo korakov od cerkve. Ko pa si tukaj in občuduješ dobre ljudi, ki so se v žalostnih časih

poprijeli popravljanja in prenovljenja naše romarske cerkve, ozri se tudi še na blizu sto let staro kaplanijo in se spominjaj vrlih gospodov, ki so posvečali vse svoje duševne moći kakor zveličanju duš tako tudi narodni prosveti. Vneto so branili narodne pravice in bili vseskozi nepremakljive skale v sredi razburkanih valov nemškutarije, ki nam je grozila osobito iz celjske strani. Ne morem naštrevati vseh, ki deloma še sedaj uspešno delujejo na odličnih mestih kot monsignor Rotner, škalski dekan, kanonik Franc Časl in bogoslovni profesor dr. Somrek v Mariboru, videmski dekan Medvešček in mnogi drugi. A posebe omenjam g. dekana in č. kanonika I. Lenarta, ki ravno danes slavi svojo 60letnico mašništva ali bisernico v Šmartnu pri Slovenjgradcu in obenem tudi 60letnico svojega tukajšnjega delovanja. Pred 40 leti je takratni tukajšnji kaplan, rajni pisatelj in pesnik A. Aškerč odtod pošiljal svoje najlepše umotvore v »Dunajski zvon« pod imenom Gorazd ter je tudi poslovenil nemški napis nad zakristijskimi vratimi cerkve sv. Roka, iz katerega spoznamo, da je ta slovita romarska cerkev nastala leta 1646 vsled zaobljube in v znak zahvale za odvrnjeno kugo, ki sta jo bila tu sem prenesla dva v Ptiju zaposljena Šmarčana. — Pred ravno 20 leti pa je bila tukaj ustanovljena po prizadevanju takratnega kaplana in sedanega župnika pri Sv. Martinu na Pohorju, g. Fr. Sinko, naša Posojilnica, ki v svojih kaplanijskih prostorih prav lepo deluje in se vrlo razvija, ter je obenem stopila na plan Marijina družba, ki je ponos šmarske župnije in velika pomoč sedaj se prenavljajoče farne cerkve »Marije na jezeru«. Že tudi zaradi vsega tega kaplanija zasluži, da bi se pri sedanjem popravljanju cerkve usmilili tudi še nje in jih popravili vsaj zunanjno podobo!

Sv. Vid pri Ptaju. Dne 12. avgusta t. l. bo Marijina družba obhajala 25letnico, odkar se je ustanovila. Ob enem bo ta dan tudi sestanek Marijinih družb. Dekleta iz domače dekanije, kakor tudi iz sosednih župnij, pridite!

Kozjanski okraj. Z delovanjem oblastnega odbora in oblastne skupščine smo prav zadovoljni. Posebno smo veseli, da bo vendar enkrat dograjena prepotrebna cestna zveza Lisično—Prevorje—Št. Jurij. — Letina z vinogradi vred kaže v okraju zadovoljivo. Sena je bilo precej. Bog nas varuj v teh nevarnih dveh mesecih vremenskih nesreč. Bi že bil čas, da bi si kozjanski okraj po tolikih letih tudi glede boljše letine vsaj nekoliko opomogel!

Malinedelja pri Ljutomeru. Odkritje spominske plošče pokojnemu g. Simonu Cvahtetu, ki je skozi 36 let učiteljeval v Malinedelji pri Ljutomeru in vzgojil cele generacije, ki je vsemu ljudstvu bil stalen svetovalec in učitelj v sadjarstvu, vinarstvu, kletarstvu, ki je bil vzor gostoljubja, ki je med vojnim časom bil tolažnik in svetovalec vsem in vsakomur itd., se vrši nepreklicno dne 5. avgusta t. l. Slavnostni govor ob odkritju bo imel pokojnikov stanovski tovariš, ki ga je vezalo s pokojnikom tesno in iskreno prijateljstvo. Od prispevkov za spominsko ploščo je hvala Bogu preostalo že doslej toliko, da bo 20 najrevnejših otrok tamošnje šole ta dan od pet do glave novo oblečenih. Da se bo v intencijah blagega pokojnika zamoglo v tem pogledu še več storiti in še več otrok-revežev obleči, apeliramo tem potom še enkrat na naklonjenost cele naše javnosti, zlasti pa na vse bivše učence, prijatelje in znance pokojnika, da še priskočijo na pomoč in pošljejo čimprej svoje prispevke bodisi v denarju, bodisi v blagu na šolsko vodstvo (g. Ivan Čeh) v Malinedelji pri Ljutomeru s priponombom, da pošiljajo za Cvahtetovo spominsko slavnost. Istotako prosimo tem potom, naj vsi oni, ki reflektirajo na skupno ko-

Javna zahvala.

Dne 30. aprila t. l. je uničil nama požar gospodarsko poslopje in prizadejal veliko škodo. V tej stiski je bila nama prva pomoč jugoslovanska zavarovalna banka »Slavija« v Ljubljani, katera je nama izplačala požarno odškodnino hitro, solidno in kulatno, tako da je vsakomur najtoplejše priporočava. 846

Kuršenci pri Mali Nedelji, 20. junija 1928.

Vincenc in Terezija Karba.

Viničarja

dobro izvežbanega, z večletno prakso, poštenega in zanesljivega, iščem za svoj vinograd v Poljčanah. Nastop z 1. novembrom t. l., ali po okolčinah tudi preje. Plača in vsi drugi pripadki po dogovoru. Naslov v upravi lista. 872

Maline

kupuje po najvišji ceni
Podravska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 760

Za novo izdane slike poklav. škofa Antona Martina Slomšeka dobite vseh vrst okusno in solidno izdelanih okvirjev po zmernih cenah pri tvrdki Alojzij Zoratti, Maribor, Stolna ulica 5. 814

Pozor, zastopniki, srečke na odplačilo! Povsem nove najvišje providbe! Pišite v lastnem interesu pod šifro »Beskonkurenčna zarada 367-13 na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska 28. 851

Zastonj dobite avtomobil, motorno kolo, kolo, šivalni stroj itd. z najmanjšim trudom. 3 Din za pojasnila: Aškerc Anton, trgovec, Sv. Rupert, Sv. Jurij ob južni žel. 855

Organist in cerkovnik z večletnimi spričevali, starejša oseba, sam z ženo, želi službe. Nastop takoj ali po dogovoru. Naslov v upravi lista. 856

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Molče je podal gospod iz Štraleka Herbersteinu roko in jo stisnil iskreno, v očeh pa se mu je zasvetilo, bil je trenutek ginjenosti, izvirajoč iz globoke ljubezni do svoje hčerke in veselja nad tem, da hoče biti graščak mož beseda.

»Velja, moj dragi Friderik, kar si mi razodel, pripravljen sem za jutri ponoči, točno sem z Agato na licu mesta.«

»Hvala ti dragi oče, sedaj grem mirno domu, saj vem, da za najno srečo ne bo nobene ovire več.«

»Bog daj, da ne,« pritrdi Nürnberg in stisne še enkrat Herbersteinu krepko roko.

V tem vstopi Agata, koj za njo dekla ter postavi na mizo okusno pripravljen prigrizek ter vrč duhetečega vina, kakor ga je pridelal Nürnberg v vinogradu na Humu.

Gospod iz Štraleka je nalil kipeče vino, dvingil svoj kozarec ter nazdravil mladima zaročenemu.

Farič d. z o. z.

Maribor, Levstikova 9

Strojno ključavničarstvo, livarna železa in kovin

Zaloga garantirano prvorstnih sadnih milnov za mlenje sadja in grozdja s patentiranimi ležaji in valjarji iz naravnega kamna. Dalje imamo vedno v zalogi mlatilnice, rezilnike za repo, čistilnike za žito in transmisije z ležaji. Vsa popravila te stroke se izvrše hitro in po najnižji ceni.

Se priporoča: 867

FARIČ d. z o. z.

Agitirajte za list!

Pozor, posestniki gozdov!
Jože, kam voziš les na žago rezat? Sedaj vsi vozijo v Račje, tam se dobro reže in malo odpade, in na vsak način imaš lep dobiček, cene so nizke, solidna postrežba. Istotam se kupuje okrogel les. Priporoča se za obilen obisk: Elektr. žaga Račje. 857

Kralj. Dvorski Dobavitelj
Petar J. Miovič, Maribor, Kopitarjeva ulica 6, priporoča najbolj učinkujče sredstvo »Conchynol« za pobijanje odiha, kiseljaka in trnega zavijača ter »Hmelin« za pokončavanje vseh živalskih škod ljavcev na hmelju. 854

Proda se posestvo, obstoječe iz njiv, sadenosnika in vinograda, odda se tudi inventar. Helena Werlič, Sv. Peter pri Marijboru. 849

Dva kleparska vajenca sprejemem takoj iz poštenne hiše. Anton Romih, klepar, Maribor, Pohorska cesta 5. 848

Na prodaj malo posestvo, zelo ugodno za rokodelca ali vpokojenca. Se pozive pri Terez. Jerovšek, Lutmirce, p. Fram. 866

Dve posestvi radi presehitve ugodno na prodaj med postajama Rimske toplice in Zidani most, 20 minut od glavne ceste, cena 49 in 20 tisoč Din. Več se izve pri: Jože Dremlj, Dolenje 28, Zidani most. 852

Lepo posestvo, 12 oralov zemlje, 10 minut na veliko cesto, proda Alojzij Meiningher, Nova Karčevina pri Vurbergu. 854

Petleten konj z opremo in voz ter tovorni avto se proda. Scheidbach, Gosposka ulica 28, Maribor. 858

Iščem fanta, močnejšega in poštenega, od 16 let naprej, za delavca na stanovanje in hrano. Hochmüller, tovarna bučnega olja, Maribor, Pod mostom 7. 869

Vinčar s petimi delavskimi močmi (dva moška) se sprejme pri Fontana, Rošpoh 159, Maribor. 860

Kot vajenec želi se izučiti kakornekoli obrti 14letni, zdrav in krepak deček od dobrih, pa ubogih staršev. Ponudbe na župni urad v Jurkloštru. 865

Malo posestvo, lep vinograd, mladi sadenosnik, rodovitne njive v solnčni legi, zraven mlin na veter, vse v dobrem stanu, se proda. Vinička gora 9, Sv. Barbara pri Mariboru. 870

Kdo bi za svoja sprejel 2 dečka, 7 oziroma 6 let starra. Oba sta zdrava in revnih viničarskih staršev. Naslov v upravi lista. 862

Oglas. Proda se iz družinskih razlogov lepo in dobičkanosno posestvo v izmeni 11 oralov, obstoječe iz vinograda, travnika, gozda, njiv, sadenosnika, hiša zidana, z opeko krita. Vse v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Pojasnila daje g. M. Peklar, župan v Spodnjem Jakobskem dolu. 864

Proda se mlin za žito (Werk), kamenje meri 60 cm v prečniku, dober hrasnov stol, metalni ležaji, pripraven na pogon male vode ali na elektriko, na jermen ali verigo, skoraj novo in dobro ohranjeno. Naslov: Jakob Zupanc v Polulah št. 7, p. Celje. 863

Borovnice

plačuje najbolje Pedrav-ska industrija sadnih izdelkov, Maribor, Trubarjeva ulica 8. 788

Kmetje

zamenjate in prestate najbolje v tovarni bučnega olja

I. Hochmüller v Mariboru
Pod mostom 7, desni breg 828

Kupim 10 hl dobrega sadjevca. Lipovšek, Sv. Kunigunda na Pohorju, pošta Zreče. 839

Prekličem razjaljive besede, katere sem govorila čez gdč. Fidel. Sv. Jurij ob Pesnici. M. Pergler. 861

Sprejme se takoj priden, trezen in pošten hlapec, konjem samo z lepimi izpričevali. Plača dobra. Naslov: Ivan Bezjak, tovarna bučnega olja v Framu, post. Rače-Fram. 871

Išče se poštenska, zdrava, agilna, pripravljena služilnica za vsa domača dela. Naslov v upravi lista. 873

Proda se posestvo, 3 orale vinograda, 3 njive, 2 sadenosnika z letino vred ali brez, iz proste roke dne 12. avgusta 1928. Naslov: Kolarič Anton, Janrenina. 875

Vozni red

za železnice in avtobus-proge Slovenije, veljavem od 15. maja 1928, se dobijo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena komadu 2 Din.

zmajaj sveže in cement kupite
majcenje pri staroznani tvrdki
H. ANDRASCHITZ,
Maribor, Koriska c. 550

APNO

9

»Bog živi vaju, da bi bila srečna.«

In trčili so, da so zazvenele čaše, ljubko sta se pri tem pogledala zaročenca in nasmejhala v rajske sreči.

Solnce je že zatonilo za gore in od vzhoda nad Sv. Trojico je priplavala polna luna, vedno bolj in bolj je postajala svetla in razlivala čez mirno naravo svojo bajno — lepo luč.

Graščak Herberstein se je poslovil, srčno mu je stisnil Nürnberger roko, kajti določili so vse natanko in bil je z vsem zadovoljen.

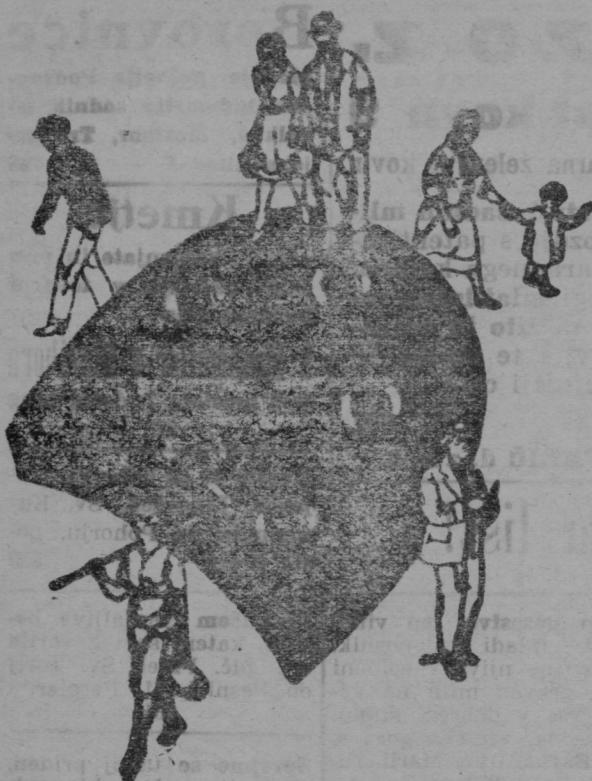
Agata je spremila svojega zaročenca pred gradič, oče pa se je umaknil nazaj v sobo, češ, on je sedaj odveč in naj si mlada dvojica l ove, kar ima na srcu.

Zaročenca sta stopila ven na prosto. Luna ju je obsevala z vso milobo svoje čarodejne svetlobe, da sta bila kakor bajni princ s svojo ravnonoskar k življenju zbtjeno Trnjulčico.

Nemo sta si gledala nekaj časa iz oči v oči, saj tesno je bilo obema pri srcu in nobeden ni mogel najti pravih besedi.

Tajna tišina je bila vsepovsod, le dol v gaju je pel slavček svojo sladko-otožno melodijo.

»Agata, ne bodi žalostna, jutri si že moja žena,« povzame Herberstein besedo in skloni nje-

Dolga pota brez utrujenosti.

Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor meščan. Često mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega. Za utrudljivo telo so Palma kaučuk-pete dobrota. Palma-pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. Ženski in otroški čevlji postanejo vsled Palma kaučuk-peta elegantni, toda za to ni nikakih višjih stroškov.

E 3696/28-6.

Dražbeni oklic.

Dne 7. septembra 1928, dopoldne ob 9. uri, bo pri podpisanim sodišču v sobi štev. 27 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Razvanje vl. št. 153, 123 in 391 ter Hoče vl. št. 1 in 308, cenilna vrednost 388.329.60 Din, vrednost pritikline 18.960 Din, najmanjši ponudek 271.526.40 Din.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okraino sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 11. julija 1928. 859

no glavo na svoje prsi, »ne bodi malosrčna, kmalu se vrnem in nikdo ne moti potem najine sreče.«

»O, da bi bilo res, Friderik, a imam temne slutnje,« pravi Agata bolestno, »najna sreča se konča z jutrišnjim dnevom, potem pa gorje meni.«

»Agata, kaj govorиш, ali nisem še jaz tu in na varnem boš, dokler se ne vrnem.«

»Verjamem ti, da skrbiš za me, a sovražnik je pretkan, oprosti, da tako govorim, a vedi, tvoja mati ima zaveznika, budi previden.«

»Kdo bi bil to,« vpraša Friderik.

»Ne vem nič gotovega, ali zdi se mi, da grajski oskrbnik ni odkrit, njegovo obnašanje je sumljivo.«

»On, naš uslužbenec, je to mogoče, vzklikne Herberstein.

In Agata je povedala svojemu ženinu z razburjenim glasom, kako je bilo tistega dne v gradiču Štralek, ko je odklonila Trenakovo snubitev ter je končala:

»Neki tajni glas mi pravi, da ima oskrbnik slabe namene, zato te prosim, budi previden.«

»O, gotovo bom, sicer pa se Trenaka ne bojim, ko postanem jaz graščak, mora takoj zginiti,« pravi Friderik, objame nežno svojo nevesto ter jo srčno poljubi.

Redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE NA POLZELI, r. z. z n. z., kateri se vrši dne 5. avgusta 1928 v uradnih prostorih, po prvi sveti maši ob pol 8. uri. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se isti vrši osem dni pozneje.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občn. zobra.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za 1927.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

847

Načelstvo.

CIRILOVA KNJIZNICA

OBSEGA SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lénard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji.** I. del Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji.** II. del Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica.** I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izjedovci socialistov.** Din 16.
12. E. R. Burroughs: **Džungla.** I. del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cvete.** Din 8.50.
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza Šamila.** (Se ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—

Največja izbira vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej
se dobi pri

I. TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Višnje

in temnorudeče črešnje
predaste najbolje pri Po-
dravski industriji sadnih
izdelkov, Maribor, Trubar-
jeva ulica 8. idob 750

Iščem posestvo v najem
v bližini Maribora. Nas-
lov v upravi lista. 832

Hlapca, treznega, neoženjene, v starosti od 30
do 35 let, ki bi vodil zajed-
no majhno gospodarstvo,
iščem, Plača po dogovoru.
Ponudbe na A. Kosi, Sre-
dišče ob Dravi 175. 840

Kupim

lepi čisti

ječmen

brez ljljike, po najvišji
dnevni ceni. Izdelovanje
sladne kave Viktor Jarc,
Maribor, Lajtersberg 79.

831

Konserviranje sadja
ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v
Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15-

silo v Društvenem domu, to čimpreje bodisi osebno, bodisi po dopisnici prijavijo na naslov: Mirko Senčar, poštar, Malanedelja pri Ljutomeru. Opozarjam ponovno, da to ni kak banket, ampak da bode vsak dobil kosilo za 13 Din (juha, govedina ter prikuha), ali za 15 Din (mesto govedine pečenka). Vsakdo, ki se bo pravočasno javil, bo dobil za kosilo posebno nakaznico. Tako ne bo zmešnjav. Opozarjam tudi še na sledče: morda je kdaj kdo iz Malenedelje s kake veselice odšel s slabimi spomini na vina, ki so se tam točila, Skrbljeno je, da se bodo tokrat točila skozinskoz pristna, dobra in ne morda s šmarnico mešana vina. Zato vabimo ponovno priatelje naših Slovenskih goric od blizu in daleč: na svidenje dne 5. avgusta v Malinedelji pri Ljutomeru!

Prihova. Same nesreča. Na Siterjevem klancu na Prelogah se jih je že mnogo ponesrečilo. Pred 14 dnevi se je neko društvo vozilo s kolesi iz Maribora proti Trbovljam. Na imenovanem klancu je neka mlada kolešarka iz Maribora se dvakrat okoli kolesa obrnila in si tilnik zlomila. Bila je pri priči mrtva. Drugi dan se je zopet prevrnil na istem mestu neki tujec, ki si mora zdaj v konjiški bolnici zdraviti zlomljene kosti. Neka odbornica je tudi tako zletela in pada, da bo težko zopet vstala. Naj bodo vendar ljudje previdni, eni pri vožnji, drugi pri govorjenju.

Marija Reka. Ali si že slišal ali bral ime tega kraja, te fare? Morda. Skozi farno občino vodi okrajna cesta, ki veže Št. Pavel s Trbovljami; pa je od farne cerkve oddaljena skoraj eno uro. Čudno, kaj ne? Marijino Vnebovzetje je farna patrona, ki kraljuje v ličnem velikem oltarju prijazne farne cerkvice, ki je sicer zelo potrebna nujnih popravil. Zelo močan zvonik pa je — brez zvonov. Ne slišimo ginaljivega božičnega zvonenja, ni veselega velikonočnega zvonenja, nimamo prijaznega pritrkavanja ob nedeljah in praznikih, ne pri slovenski službi božji in raznih procesijah. Tudi od drugod se malokedaj čuje zvonenje, razen če je poseben veter. Pa boš rekel: Zakaj si pa ne preskrbite? Premalo nas je! Preravn smo! Pa je naša cerkev vendar romarska! Pred vojno so zlasti radi semkaj v to cerkev poromali iz Savinjske in Šaleške doline, kjer je znana pod imenom Zagorska M. B. Zato pa častilec(ka) Marijin(a)! Pomagaj z milosrčnim darom za Marijin zvon! Ko zaslisiš milo zvonenje iz domačega stolpa lin, spomni se, kako je bilo tudi tam žalostno, dokler ga ni bilo! Z zdru-

ženimi močmi se veliko izvrši. Veličastna bazalika Matere Milosti v Mariboru, prekrasna lurska cerkev v Rajhenburgu, mogična stavba cerkve sv. Jožefa v Ljubljani, Marijina na Rakovniku in na Brezjah itd. nam pričajo, kaj vse premore združena slovenska darežljivost. Isto nam pričajo zvonenja. Saj smo Slovenci celo za Sarajevo preskrbeli veličasten zvon. In najnovejše, pa tudi najveličastnejše zvonenje na Slovenskem, šmarnogorsko, kaj je drugega kot glasna priča požrtvovalne slovenske pobožnosti do naše skupne Matere Marije! Blagosrni dobrotniki so že dokaj prispevali, vendar je dosegla nabранa svota komaj deseti del potrebnje svote. Za vse dobrotnike se vrši služba božja ob prvih petkih in se darujejo sv. obhajila. Kraljica nebes in zemlje, pomagaj nam v tem jubilejnem letu do novega zvonenja, ki naj poveličuje Tvojega Sina Tvojo slavo! — Cerkveno predstojništvo Marija Reka.

Sv. Vid pri Planini. Dopisnik »Kmetijskega lista«, v predzad. številki si se me pa privoščil, kaj ne? No, pa to nič ne dene, samo da bi bil resnico povedal, katere pa nisi. Ne zamerim g. Perčiču, županu v Planinski vasi, da me je pred cerkvijo javno vprašal, kje je koruza za občino Planinska vas, saj vem, da je to storil na pritisk nekaterih, pa ne gladajočih, ampak pohajkujočih in lenih. O tistem posestniku, ki ima 40 oralov zemlje in je dobil 25 mernikov koruze, se ti je pa menda sanjalo pri belém dnevu. Končno ti pa povem: Ne vtikaj se v zadeve drugih občin, ker za pravično razdelitev koruze v tukajšnji občini je poskrbelo občinsko starešinstvo, ki ima nadzorne oblasti, to je sresko poglavarstvo in oblastni odbor, da boš vedel. Da bodo pa drugi zaznali za tvoje slavno ime, ti svetujem, da se drugič, kadar še boš take laži pisal, tudi podpišeš! — Josip Tovornik, župan in obl. poslanec.

Rešitev raziskovalcev severnega tečaja.

Vodja ponesrečenih raziskovalcev severnega tečaja, italijanski general Nobile, je čil in zdrav na ladji »Citta di Milano«. Kaj da prav za prav zdaj počne, je javnosti strogo prikrito. Najnovejša poročila trdijo, da kliče fašistovska vlada Nobila v Rim. Vsi severni narodi so močno ogorčeni na lahkomiselnega italijanskega ge-

nerala in na celo Italijo, ki je zakrivila s svojo širokoustnostjo severno nesrečo s strašnimi posledicami. — Švedski kapetan Lundborg, ki je rešil s svojim letalom Nobila, naznana po časopisu, da bo razkrinkal v javnosti generala in vzroke ponesrečenja »Italije«. Kakor znano, se je Lundborgu po rešitvi Nobila pri drugem poletu na ledeni otok letalo toliko poškodovalo, da ni mogel več vzleteti v zrak. Lundborg je bival skupno z Nobilovimi tovariši na ledenu otoku in zvēdel vse, kako in zakaj je prišlo do te grozne nesreče. Italijanska vlada se dobro zaveda, da bodo začeli leteti na Nobila in na celotno fašistovsko Italijo nepobitni očitki in radi tega je odpoklicala generala v Rim.

O švedskem učenjaku Amundsenu, ki je poletel Nobilu na pomoč, še dosedaj ni nobenih poročil. Isto tako je zavita v popolno negotovost usoda onih Nobilovih tovarišev, ki so ostali v zrakoplovni gondoli, ko se je generalova odtrgala ter padla na led. Večkrat smo že poročali, kako se trudijo razni ledolomilci, da bi rešili ponesrečene raziskovalce severnega tečaja. Doslej je dosegel uspehe ruski ledolomilec »Krasin«. Dne 25. maja je ponesrečil zrakoplov »Italija«. Pet dni po nesreči se je ločil od Nobila švedski učenjak Malgrön z dvema italijanskima kapetanoma. Podali so se peš na pot, da bi zadeli na kako ladjo in jo opozorili na ponesrečence. O teh treh možeh ni bilo dolgo nobenega glasu. Vse je bilo že enoglasnega mnenja, da je ta skupina zmrznila. Ravno to trojico je sprejel ruski ledolomilec »Krasin«.

Rusi so sprejeli na krov dne 10. t. m. italijanska kapetana Mariana in Cappija, med tem ko niso prenesli švedskega učenjaka Malgröna mrtvega na ladjo. Italijana pripoveduja, da je umrl Malgrön že pred mescem radi utrujenosti in mraza in to tedaj, ko so imeli vsi trije še dovolj živeža. Enemu od teh rešenih italijanskih častnikov je zmrznila

znamenje, o katerem je govorilo ono dekle, ki se prikaže v dokaz, da je ostala nedolžna in zvesta svojemu ženini.

Tisti graščak pa od tega časa ni našel miru; pekla ga je vest, tavjal je po gozdovih in rjul kakor zverina, doma se ga je vse izogibalo, kajti v jezi ni poznal nikogar in graščakinja se je sama zaklepala pred njim.

Nazadnje je znored, govoril je, kako ga zaslujejo črni duhovi, krilil je z rokami, ker se mu je prikazalo ono nedolžno dekle, ki ga je dal zkopati in mu pretilo, nikjer ni našel miru, spal skoraj nič ni, nazadnje je popolnoma oslabel, da je obležal. V strašnih mukah je umrl, kričal je tako v zadnjih trenutkih, da se je splašila vsa živina po hlevih v Hrastovcu in Zgornjem Hrastovem. Položili so ga na mrtvaški oder, prižgali sveče, a potegnil je neznano odkod veter in nastala je tema. Najpogumnejši možje, ki so bili za čuvanje, so jo popihali. Nastala je temna noč, sem od Kozjaka je bliskalo in grmelo, da je bila groza, vmes je razsajal vihar, da so se lomile najdelejše smreke okoli grada in je bilo izruvano nekaj hrastov pod gradom. Tulilo in žvižgalo je okoli poslopja, da nikdo ni mogel zatisniti oči. Drugo jutro so prišli v sobo, v kateri je ležal graščak.

A glej čudo, trupla ni bilo nikjer, samo stene so bile črne in na stropu je bila videti odprtina, po celi sobi pa je smrdelo po žveplu. Raznesla se je govorica, da je pograbil zlodej graščaka in ga odnesel.

Graščakinja je molila za večni mir svojega soproga, darovala cerkvi v Šent Lenartu več posestev in dala nazadnje sezidati v Lormanju malo cerkev, kjer bi se naj brale vsak teden maše zdušnice za nesrečnega graščaka. Lastniki hrastovske graščine pa so sčasoma začeli zanemarjati to svetišče, okoli in okoli je začelo rasti divje grmovje, cerkvica sama se je začela tu in tam rušiti, kajti graščaki so zahajali rajši v Šent Lenart ali pa Šent Rupert v cerkev.

Kapelica je imela štiri altarje, a v nobenem ni bilo tabernakeljna. Najsvetejše so shranjevali v neki vdolbini, ki je bila napravljena v zidu. Najsvetejše je bilo tudi le v kvaternih časih v tej kapelici.

Bilo je v majnikovi noči ravno pred praznikom Kristusovega Vnebohoda leta 1599. Ker je imela biti prihodnjo nedeljo tukaj služba božja, so osnažili pobožni Lormančani prostor okoli cerkve, kakor so to storili tudi pred Jakobovim, ko

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, ku-pite v Tiskarni sv. Cirilla. Knjiga stane 24.—Din.

noga. Sploh sta bila oba v tako one-moglem stanju, da so izvlekli iz nju le s težavo nekaj izjav.

Molgrönovo skupino je izsledil letalec iz »Krasina« Čuhnovski. Dne 10. julija je odletelo letalo s krovom »Krasina« na štiriurni polet nad severno in vzhodno obalo Severovzhodne dežele. Ko se je letalo vračalo, je opazilo na ledu skupino treh mož, izmed katerih sta dva mahala z za-stavami, tretji pa je ležal na tleh. Ker se je med tem vlegla megla, se letalo ni moglo vrniti na ladjo. Radi tega se je obrnilo proti obali ter se mu je posrečilo pristati na rtu Platen. Pri pristanku se je letalo poškodovalo. Pet mož, ki so bili na krovu, je prišlo na obalo ter postavilo brez-žično postajo, ki bo delovala z dol-gimi valovi. Ta skupina ima za 14 dni živeža.

Cuhnovski je brezžično prosil ladjo »Krasin«, naj ne reši najprvo njega, ker imajo on in njegovi tovariši dosti živil in ker lahko tudi lovijo severne medvede. »Krasin« naj se najprvo pelje proti Viglierovi sku-pini (Viglieri je za rešenim generalom Nobile poveljnik skupine, ki še čaka na ledenu otoku na rešitev), ki je v težavnjejšem položaju. »Krasin« je dobil povelje, da se ravna po tem naročilu.

Tudi pri nadaljnem rešilnem delu je imel ledolomilec »Krasin« srečo. »Krasin« je zagledal zgoraj imeno-vano Viglierijevo skupino dne 12. t. m. Italijani so bili tedaj oddaljeni od parnika 10 do 15 km. Ponesrečenci so zapazili, da se bliža ladja. Izpod rdečega šotorja, pod katerim so bi-vali, se je dvignil takoj dim. Parnik je začel silovit boj z ogromnimi ledennimi ploščami in z meglo, ki je ob-dajala ledeni otok. Po dolgem trudu so zagledali mornarji ponesrečence zopet na razdaljo 200 m. Ker je bil led dovolj močan, je hitela skupina proti parniku kar po ledu. Rešeni so prinesli seboj na ladjo tovariša Ce-cionija, ki ima zlomljeno nogo. Na

krovu ladje so bili v kratkem času: Viglieri, Trojani, Biaggi in češki u-čenjak Behounek. Obnašali so se kot otroci ter so poljubovali mornarje in poveljnika ladje.

Na povratku bo vzel ledolomilec na krov še eno skupino treh mož, ki jo je zagledal na potu med Malgrönovo in Viglierijevo skupino in mu je dajala živahne znake. Domneva se, da gre za italijanskega alpinskega stotnika Soro in njegove sprem-stvo, ki so odšli s Severovzhodnega ozemlja, da bi našli Nobilove pone-srečence.

Ledolomilec »Krasin« je vzel na krov tudi letalo kapetana Lundborga, ki je bilo poškodovano pri dru-gem rešilnem poletu. »Krasin« pluje proti rtu Platen, da reši letalca Čuh-novskega in tovariše.

Rusi so rešili sedaj vse in manjka-jo še Amundsen s pilotom in pa ona skupina Italijanov pod poveljstvom Alessandrini, katere je odnesla ponesrečena »Italija« seboj v drugi gon-doli, ko se je odtrgala Nobilejeva in padla na usodepolni ledeni otok.

Zanimanje Amerike za Poljšakovo zdravljenje.

O Poljšakovem uspešnem zdravljenju raka in drugih doslej neozdravljivih kožnih bolezni obširno raz-pravila inozemsko časopisje in pred vsem se zanima za to iznajdbo Amerika. G. Poljšak dobiva dnevno pis-ma iz Amerike, v katerih ga vabijo bogati Amerikanci, naj začne z zdravljenjem v Ameriki, kjer ne bo imel nobenih težav. Kako zelo se zanima-jo Amerikanci za Poljšakov način zdravljenja, naj pojasni javnosti tole značilno pismo, katerega priobču-jemo dobesedno:

Milwaukee, Wisc., 26. jun. 1928.

Cenjeni g. Poljšak!

V ljubljanskih časopisih sem čital o Vaši veliki iznajdbi in tudi o bojih z zdravniki in skrbmi za obstanek.

se je slavilo tukaj cerkovjanje, ki se je obhajalo vedno prav slavnostno.

Temni oblaki so že zakrili na večer nebo, da polna luna ni prišla do svoje veljave. Od zapada sem se je videlo bliskanje in slišal tudi votel grom.

Neka posebna tišina je vladala v naravi, no-bona sapica ni zapihljala.

V Šent Lenartu je odbila ura že tričetrt na enajst. Sem od Lormanja se je slišalo udarjanje konjskih kopit, polagoma, enakomerno. Vedno bolj in bolj so se bližali koraki, zdajci so čisto blizu, za trenutek se razgrnejo oblaki — bili so trije konji, na katerih so sedeli graščak Herber-stein, Agata iz Štraleka in njen oče Stefan.

Friderik Herberstein skoči raz konja kot prvi ter pristopi k Agati in ji pomaga raz vranca. V tem pristopi tudi že oče, ki priveže konje k dre-vusu tik pri cerkvici.

V tem se zasveti v svetišču luč. Župnik More-nus je prišel s cerkovnikom Ivanom Veren že prej na lice mesta, iz previdnosti pa ni dal prej užgati luči, da ne bi postal kdo pozoren, kajti pri prihodu do kapelice se mu je zdelo, da je zašume-mo v grmovju, vendar si je mislil, da je morala biti kaka divjačina.

Citajoč v »Slovencu« o čudovitih o-zdravljenjih, ne dvomim o važnosti in velikanskem pomenu Vaše epo-halne iznajdbe, zato se obračam do Vas s tem pismom.

Amerika trpi vsled bolezni, kate-re Vi zdravite, mnogo več kakor pa Evropa; posebno rak je tukaj never-jetno gosta bolezen, pred vsem pri ženskah. Razumljivo je pač, da bi Amerika nudila s svojim bogastvom neizmerno polje za Vaš izum, treba je stvar samo pravilno uvesti.

Čital sem tudi, da si boste zagoto-vili zaščito za Vašo iznajdbo tudi v inozemstvu, kar seveda pomeni, da se bo prej ali slej uvedlo to zdravlje-nje tudi v Ameriki.

Ker imam na razpolago precejšen kapital, ki bi zadostoval za primeren začetek, se obračam na Vas s proš-jo, da me obvestite, kako je Vaše mnjenje glede razširjenja Vašega zdravilnega sistema, oziroma zdra-vila v Ameriki. Tukaj seveda Vas čakajo milijoni, o tem ni dvoma.

Ali bi se ne dalo, kakor hitro si zagotovite zaščito in pravice, takoj pričeti s tozadavnim delom? Kaki bi bili Vaši pogoji?

Ali bi bilo potrebno, da pridej jaz ali kdo drugi osebno do Vas? Razume-se, da denarno vprašanje ne igra tukaj nobene vloge; gre samo za Vaše zahteve in pogoje.

Stvar je resna in velevažna, to bo ste pač razumeli. Ne mislite pa, da gre tukaj za običajni ameriški hum-bug! Sem Slovenec, lastnik tiskarne in časopisa; v Ameriki živim že 21 let in sicer vedno v Milwaukee.

Ako Vam moja ponudba ugaja, me obvestite in stavite Vaše pogoje, potem pa se podamo takoj na delo.

Upajoč na Vaš cenjeni odgovor, Vas pozdravljam z rojaškim pozdra-vom:

sledi podpis.

Kaj bo ukrenil g. Poljšak, ako mu bodo metali v Sloveniji polena pod noge, nam ni znano.

Župnik More-nus stopi k dverim, jih naglo od-pre ter pozdravi došle svate z globokim poklon-nom.

»Je vse pripravljeno,« vpraša baron Herber-stein na pol glasno.

»Vaša milost, vse je v redu, prosim, da stopite z nevesto pred oltar, da se obred lahko kar za-čne.«

Ženin je spremil svojo nevesto, ki je trepetala od razburjenja rahlo, pred oltar, na katerem sta brleli dve sveči.

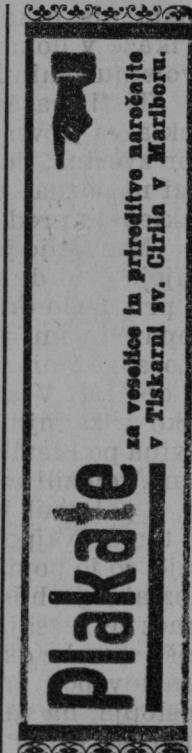
Župnik More-nus je stopil pred njiju, ob strani je stal cerkovnik, na drugi pa Štefan Nürnberg, edini priči tajnostnega obreda.

Na pol glasno je molil župnik obredne mol-itve in gledal resno pred njim klečeča zaročenca.

Prišel je trenutek, da izreče odločilno besedo trdne zveze za celo življenje. Zunaj je potegnil močen piš, zablikalo se je, da je bilo trenutno svetlo po cerkvi kakor po dnevnu, nato pa močen grom.

Glasno je izrekel Herberstein svoj da, nežno je potrdila Agata svojo obljubo pred svečenikom, ki je blagoslovil prstana ter ju izročil novoporo-čencema.

Dalje bo sledilo.

Denar naložite

na najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6%

na trimesečne odpovedi po
8%

Diplomirana in z zlato kolajno odlikovana

Zvonolivarna

**„Zvonoglas“
v Mariboru**

815

Priporoča se za izdelovanje in prelivanje cerkvenih, bronastih zvonov vsake velikosti, po zmernih cenah in ugodnimi plačilnimi pogoji.

Zvonovi so najboljše kakovosti.

Poljski križi.

Nekateri poljski križi po naši domovini so taki, da bi bilo bolje, če bi tam ne stali. Posebno je grdo, če je telo Kristusovo vse preperelo in razpada. Lastnikom poljskih križev sporočamo, da imamo v zalogi za velike poljske križe trupla v sledeči velikosti in ceni:

120 cm velik	Din 1800.
110 cm velik	Din 1560.
95 cm velik	Din 1260.
90 cm velik	Din 1190.
80 cm velik	Din 936.
70 cm velik	Din 828.
50 cm velik	Din 480.

Naročite si jih v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

Ostrožnice ali robidnice

prodaste pri Podravski industriji sadnih izdelkov,
Maribor, Trubarjeva ulica 9.

761

MOSTIN!

Najboljša esenca za izdelavo dobre, zdrave in ne drage domače pijače. Dobi se samo pri prodajalcih Drogerija Wolfram, Maribor in drogerija A. Kanc, Ljubljana. 689

Proda se ugodno in po ceni parna mlatilna strojna garnitura s prevozno lokomobilom 4 HP tvrdke Hofherr & Schrantz Clayton Shuttlewort d. d. Wien z obsežnim delokrogom, izmali dnevno 1 vagon. Vpraša se pri Karolu Kresnik, Maribor, Državna cesta 22. 804

Iščem pridnega in zanesljivega vinčarja z 4 do 5 delavnimi močmi za vinograd blizu Kamnice p. Mariboru. Naslov v upravi lista. 829

»Prijatelj zdravih« »tolažba bolnih«

tako so nazivali že naši starši in dedje pravi lepotični „Fellerjev“ bol ublažuječi

„ELSA-FLUID“

tako so nazivali več kot 30 let njegovi zvesti odjemalci to priljubljeno narodno sredstvo in kozmetikum in v mnogim zahvalnih listinah priznavajo, da se imajo zahvaliti ediso se obvarovali pred prehladom, kihanjem, influenco, gripo, kašljem, hripostjo, kar kor tudi, da niso trpeli na nespavanju, nervozni in slabosti.

Ker kaj je vzrok vsem tem težavam? V največji meri je kribo nezadostno negovanje telesa in slab obtok krvi! Toda s čim se telo najbolje neguje

in na kaki način se krovotok najneškodljiveje in najugodnejše pospešuje? Potom otranja, mazanja in pranja s pravim »Fellerjevim« Elsafluidom, kateri je prirejen iz sokov raznih zdravilnih rastlin, in koja uporaba zunanjia kakor tudi notranja prija želodcu in vsemu ostalememu telesu. Poizkusite! Kmalu bo Vaše razpoloženje veselo. Vaš tek izvrsten volja do dela se bo ojačila, čutili se boste osveženi in pomlajeni! Toda, kje si boste nabavili ceno pravil »Fellerjeve Elsa-Fluid?«

V lekarnah in vseh tozadevnih trgovinah, kjerko boste zahtevali. Povsod boste plačali za poizkusno stekleničico 6 Din, za dvojno 9 Din, za špecialno steklenico 26 Din. Ali ako naročite direktno po pošti, stane z omotom in poštino vred 9 poiskusnih ali 6 dvojnih ali 2 špecialnih steklenic 62 Din. Nasprotno 27 poiskusnih ali 18 dvojnih ali 6 špecialnih samo 139 Din. Naslov označite jasno: Lekarnar

EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA
Elsatrg 341, Hrvatska.

Pevski zbori!

Ali že imate Pevčeve pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopč po Din 10.—.

Najvarnejše in najugodnejše se nalaga denar pri popular. zavodu, ki obstaja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg

(v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denaru nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkevne in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogu
hišnih in gospodarskih potrebščin 806
ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene.

Točna postrežba.

Volneno, belo in pisano platne,
hlačevino, kambrike, delene,
srajce, nogavice, kravate, dežnike
itd. kupite najceneje pri tvrdki

Alojz Drofenik, Celje
SAMO Glavni trg št. 9 **SAMO**

Vsakovrstni ostanki za polovično
ceno. 557

Enodružinska hiša z lepim vrtom se poceni
proda. Stanovanje je takoj prosto. Maribor,
Gubčeva ulica 3 I., Melje. 788

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbe in v tekočem računu. 12

Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Maline

sveže, bom kupoval vsako
množino. Pravočasne ponudbe na naslov: F. S.
Lucas, Celje. 791

Cunje,

staro železo, baker, medenino, svinec, cink, papir, glaževino, kosti in krojaške odpadke kupim
in plačam najboljše

A. Arbeiter, Maribor,

Dravska ul. 15.

Iščem stalne nabiralce in
nakupovalce. 566

Učenec iz dobre hiše se
sprejme pri Francu Kole-
ritsch, trg Apače. 825

BRUSNICE

ponudite Podravski Indu-
striji sadnih izdelkov,
Maribor, Trubarjeva ulica 6. 762

letika se ozdravi pri zdra-
vniku Pečnik-u, zavod Se-
čovo, železniška postaja
Rogaška Slatina, Štajersko. 835

Brzjavni drogi

Kupujem stalno borove, smrekove in jelkine brzjavne droge ter iščem v vseh večjih krajih krajevne zastopnike za nabiranje brzjavnih drogov od posameznih kmetov. Pišite mi takoj po navodila in po kupne pogoje ter se obrnite na KOROŠEC DRAGO-TIN, trgovina z rudokopnim lesom, Šmartno ob Paki (Gorenje št. 7). 773

Do sedaj najcenejša tvrdka v državi!

skladilice: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGER, MARIBOR, ŠT. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od
85.— Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od
345.— Zahtevajte naš veliki katalog, katerega
Vam pošljemo brezplačno. 763

**Vaš denar
ima pri meni
večjo vrednost!**

Vi kupite pri meni po zelo
zmernih cenah prav dobro
blago. Počastite me s svojim
obiskom in pretehtajte sami
resničnost gornje trditve!

KOLARIČ FRANC,
trgovina, APAČE

668

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI V CELIU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad
Din 60,000,000. — Posojila
na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se ga!